

2010 gegužės 31

Nr. 10 / 346

Lietuvos
Katalikų Bažnyčios
informacijos centro
leidinys

ISSN 1392-6098

Bažnyčios žinios

Popiežius

POPIEŽIAUS BENEDIKTO XVI INTERVIU ŽURNALISTAMS KELIONĖS Į PORTUGALIJĄ METU	2
KREIPIMASIS Į KULTŪROS PASAULIO ATSTOVUS	3
ŽODIS PER SUSITIKIMĄ SU SOCIALINĖS PASTORACIJOS ORGANIZACIJOMIS	4

Popiežiaus katechezės

APIE KUNIGO <i>MUNUS SANCTIFICANDI</i>	6

Bažnyčia Lietuvoje

Paminėtas vyskupo J. Kaunecko 10 metų vyskupystės ir 33 metų kunigystės jubiliejus	8
Kauno metropolijos kunigų simpoziumas Kaune	8
Konferencija Kunigų metams paminėti	12
Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas	13
Ministrantų diena	14
Šiaulių vyskupijoje paminėtas tikybos mokymo dvidešimtmetis	15
„Gyvybės diena – gyvenimo prasmės ieškojimo diena“	17
Šiaulių katedroje – giesmių šventė	18
Prisiminta ses. Joana Juozapaitytė	19

Homilijos

DĖKOJIMAS IR AUKA Viešpaties Kūnas ir Kraujas (C)	21
ATLEIDIMO DŽIAUGSMAS 11 eilinis sekmadienis (C)	22

Straipsniai

Jean-Louis Bruges OP HOMOSEKSUALIŲ ASMENŲ PASTORACIJOS ELEMENTAI	23

Bažnyčia pasaulyje

Benediktas XVI Portugalijoje	26
Popiežius: tikrasis priešas – nuodėmė	28

Popiežiaus Benedikto XVI interviu žurnalistams kelionės į Portugaliją metu

2010 m. gegužės 11 d.

Tėvas Lombardis: *Jūsų Šventenybe, kokius rūpesčius Jums kelia Bažnyčios Portugalijoje padėtis, ką apie ją manote? Ką galima pasakyti Portugalijai, šaliai, anksčiau labai katalikiškai ir pasaulyje skleidusiai tikėjimą, o šiandien apimtai gilaus sekuliarizacijos proceso tiek kasdieniame gyvenime, tiek įstatymų leidimo ir kultūros srityje? Kaip tokioje Bažnyčiai abejingoje ir priešiškoje aplinkoje galima skelbti tikėjimą?*

Popiežius: Pirmiausia visiems linkiu gero ryto, ir tikėkimės, kad garsusis pelenų debesis netrukdyt kelio nei. Dėl Portugalijos – tai pirmiausia jaučiu džiaugsmą ir dėkingumą už viską, ką ši šalis padarė ir tebedaro pasaulyje bei istorijoje, taip pat už gilų šios tautos humaniškumą, kurį pažinau per vieną apsilankymą ir bendraudamas su gausiais bičiuliais portugalais. Sakyčiau, jog visiškai tiesa tai, kad Portugalija buvo didžiulė katalikų tikėjimo jėga ir ši tikėjimą skleidė visur pasaulyje – drąsų, protinę ir kūrybinę tikėjimą. Ji sugebėjo sukurti didžią kultūrą, kurią regime Brazilijoje, pačioje Portugalijoje, taip pat atpažįstame iš portugališkos dvasios Afrikoje ir Azijoje. Kita vertus, sekuliarizmas nėra kas nors visiškai nauja. Jau XVIII a. smarkiai jausta Apšvieta. Tereikia prisiminti Pombalo vardą. Taigi matome, kad Portugalija šiais šimtmečiais visada gyveno dialektika, kuri šiandien, savaime suprantama, radikalizavosi ir rodosi su visais šiandienės europietiškosios dvasios bruožais. Čia regiu ir iššūkį, ir didelę galimybę. Šiais dialektikos tarp sekuliarizmo ir tikėjimo amžiais visada būta asmenų, norėjusių statydinti tiltus ir duoti pradžią dialogui, tačiau viršų, deja, visada paimdavo priešiškas ir vienas kito atmetimas. Šiandien suprantame, jog kaip tik ši dialektika yra didžioji galimybė išplėtoti sintezę ir perspektyvų bei gilų dialogą. Daugiakultūrijoje aplinkoje, kurioje gyvename, suprantama, jog grynai racionalistinė Europos kultūra be transcendentinio religinio matmens neįstengtų pradėti dialogo su didžiosiomis žmonijos kultūromis, kurioms visoms tas transcendentinis religinis matmuo – žmogaus esminis matmuo – būdingas. Todėl klaidinga manyti, jog yra grynas, antiistorinis, protas, vien egzistuojantis savyje ir esantis „pats“ protas; vis labiau išvelgiame, jog jis susijęs tik su dalimi žmogaus, išreiškia tik tam tikrą istorinę situaciją ir nėra protas kaip toks. Protas kaip toks yra atviras transcendentijai, ir žmogus save atranda tik susitinkant transcendentinei tikrovei, tikėjimui ir protui. Todėl manau, kad Europos užduotis

ir misija toje situacijoje yra kaip tik surasti šį dialogą, integruoti tikėjimą ir šiuolaikinį racionalumą į vieningą antropologinę viziją, kuri aprėptų visą žmogiškąją būtį ir teiktų galimybę žmogiškosioms kultūroms bendrauti tarpusavyje. Tad pasakyčiau, jog sekuliarizmo buvimas yra normalus dalykas, o sekuliarizmo ir tikėjimo kultūros perskyrimas, supriešinimas – įveiktina anomalija. Didysis šios valandos iššūkis yra tai, kad abu susitiktų ir taip atrastų savo tikrąją tapatybę. Tai, kaip minėjau, yra Europos misija ir žmogiškoji būtinybė šioje mūsų istorijoje.

Tėvas Lombardis: *Dėkoju, Jūsų Šventenybe. Tęskime Europos temą. Ekonominė krizė Europoje neseniai paaštrėjo ir nuošalyje nepaliko ypač Portugalijos. Kai kurie Europos vadovai mano, kad Europos Sąjungai iškilęs pavojus. Ko galima pasimokyti iš krizės, taip pat etiniu ir moraliniu lygmeniu? Kas akcentuotina siekiant sutvirtinti Europos šalių vienybę ir bendradarbiavimą ateityje?*

Popiežius: Sakyčiau, kad ši ekonominė krizė su savo moraliniu dėmeniu, kuris neneigtinas, yra taikomasis pavyzdys, konkretus atvejis to, ką sakiau prieš tai, būtent, kad dvi viena nuo kitos atskirtos srovės turi susitikti, kitaip kelio į ateitį neatrasime. Čia irgi regime klaidingą dualizmą, būtent ekonominę pozityvizmą, manantį, jog gali plėtotis be etinio dėmens, rinką, turinčią save pačią reguliuoti remiantis ekonominėmis jėgomis, pozityvistiniu ir pragmatiniu ekonomikos racionalumu – etika yra kas kita ir tam svetima. Iš tikrųjų dabar matome, kad grynai ekonominio pragmatizmo, nepaisančio žmogaus, moralinės būtybės, tikrovės, baigtis ne teigiama, bet sukelianti neišsprendžiamų problemų. Todėl dabar atėjo laikas suvokti, kad etika yra ne už racionalumo ir ekonominio pragmatizmo ribų, bet artimai su juo susijusi. Kita vertus, ir mes turime pripažinti, kad katališkasis, krikščioniškasis tikėjimas dažnai būdavo pernelyg individualistinis, konkrečius ekonominius dalykus paliekantis pasauliui ir besirūpinantis vien individualiu išganymu, religiniais veiksmais, neįžvelgdamas, jog šie neišvengiamai reiškia atsakomybę, atsakomybę už pasaulį. Todėl čia turėtume pradėti konkretų dialogą. Savo enciklikoje *Caritas in veritate* mėginau – ir ta pačia kryptimi žengia visa krikščioniškojo socialinio mokymo tradicija – etinį ir su tikėjimu susijusį aspektą išplėsti taip, kad jis neapsiribotų individu, bet apimtų ir atsakomybę pasaulio atžvilgiu, ir etikos išugdytą racionalumą. Kita vertus, naujaisi įvykiai rinkoje per pastaruosius trejus metus parodė, kad etinis matmuo nuo ekonominės veiklos neatsiejamas ir toks turi būti, nes žmogus yra vienybė, ir kalbama apie žmogų, sveiką antropologiją, apimančią viską. Tik taip galima išspręsti problemą, tik taip Europa išplėtos ir įgyvendins savo misiją.

Tėvas Lombardis: *Dėkoju. O dabar pereikime prie Fatimos, kuri taps ir dvasine šios kelionės viršūne. Jūsų Šventenybe, kokią reikšmę šiandien jums turi pasirodymai Fatimoje? Kai 2000 m. birželį Šventojo Sosto Spaudos salėje pristatė trečiosios paslapties tekstą, dalyvavo kai kurie iš mūsų ir kiti kolegos. Buvote paklaustas, ar Fatimos žinioje, be pasikėsینimo į Joną Paulių II, minimos ir kitos popiežių kančios. Ar, Jūsų nuomone, piktnaudžiavimo nepilnamečiais sukeltas Bažnyčiai kančias irgi galima traktuoti šio regėjimo kontekste?*

Popiežius: Pirmiausia norėčiau pasidžiaugti galimybe nukeliauti į Fatimą ir pasimelsti priešais Fatimos Dievo Motiną, kuri mums yra tikėjimo buvimo ženklas, rodantis, kad būtent iš mažutėlių kyla nauja tikėjimo jėga, neapsiribojanti mažutėliais, bet nešanti žinią visam pasauliui, palytinti bei apšviečianti ir šiandienę istoriją. Per pristatymą 2000 metais sakiau, kad pasirodymas – tai antgamtinis impulsas, kylantis ne iš asmens vaizduotės, bet iš Mergelės Marijos tikrovės, iš antgamtės, kad toks impulsas įsiskverbia į subjektą ir reiškiasi pagal subjekto galimybes. Subjektas yra determinuotas istorinių, asmeninių sąlygų, temperamento ir didį antgamtinį impulsą perteikia savo regėjimo, įsivaizdavimo bei raiškos galimybėmis, tačiau tuose subjekto suformuotuose raiškos būduose slypi turinys, kuris yra platesnis, gilesnis, ir tik laiko raidoje galime išvysti visą gelmę to, kuri – sakykime taip – yra įvilktą į šią konkrečioms asmenims galimą regėjimą. Taigi sakyčiau, kad ir čia, neapsiribojant didžiuoju popiežiaus kančios regėjimu, pirmiausia siejama su popiežiumi Jonu Pauliu II, parodoma Bažnyčios būsima tikrovė, kuri skleidžiasi ir rodosi. Todėl teisinga, kad neapsiribojant regėjime parodytu momentu kalbama apie Bažnyčios kančią, kurią atspindi popiežiaus asmuo, tačiau popiežius žymi Bažnyčią ir todėl tai, kas skelbiama, yra Bažnyčios kančia. Svarbu, kad Fatimos žinia, atsakymas iš esmės kreipia ne į kokį nors ypatingą pamaldumą, bet į pamatinį atsaką, tai yra į nuolatinį atsivertimą, atgailą, maldą ir tris dieviškąsias dorybes – tikėjimą, viltį ir meilę. Tad čia matome teisingą ir pamatinį atsaką, kurį turėtų duoti Bažnyčia, kiekvienas iš mūsų. Tarp to, ką šioje žinioje šiandien galime atrasti naują, yra ir tai, kad popiežius ir Bažnyčia puolami ne tik iš išorės, Bažnyčios kančia kaip tik kyla ir iš Bažnyčios vidaus, ir iš Bažnyčioje egzistuojančios nuodėmės. Tai irgi buvo visada žinoma, tačiau šiandien prieš akis iškyla tikrai gąsdinančiai: didžiausias Bažnyčios persekiojimas kyla ne iš išorės priešų, bet išauga iš nuodėmės Bažnyčioje. Ir todėl Bažnyčiai nepaprastai būtina iš naujo išmokti atgailauti, priimti apvalymą, viena vertus, mokytis atleisti, kita vertus, suvokti teisingumo būtinumą, nes atleidimas teisingumo nepamaino. Vienu žodžiu,

iš naujo turime išmokti esminių dalykų – atsivertimo, maldos, atgailos ir dieviškųjų dorybių. Taip atsakome. Būkime realistiškai pasirengę, kad blogis visada puls iš vidaus ir iš išorės, bet kad sykiu visada bus ir gėrio jėgų ir kad galiausiai Viešpats pasirodys stipresnis už blogį, o Dievo Motina mums yra regimas, motiniškas Dievo gerumo, kuris istorijoje visada yra paskutinis žodis, laidas.

Benediktas XVI

Kreipimasis į kultūros pasaulio atstovus

Lisabona,
2010 m. gegužės 12 d.

Sutrumpinta

<...> Šiandienė kultūra iš tiesų atspindi „įtampą“, kartais įgyjančią konflikto tarp dabarties ir tradicijos pavidažą. Visuomenės dinamika absoliučią vertę teikia dabarčiai, atskirdama ją nuo praeities kultūrinio paveldo ir neketindama apmesti ateities kontūrų. Toks „dabarties“ kaip šaltinio, teikiančio įkvėpimą tiek individualiam, tiek visuomeniniam gyvenimo jausmui, akcentavimas prieštarauja tvirtai, krikščionybės tūkstantmetės įtakos giliai paženklinintai portugalų tautos tradicijai ir globalios atsakomybės suvokimui; ta atsakomybė įsitvirtino nuotykingoje atradimų epochoje ir uoliu misionieriavimu stengiantis pasidalyti su kitomis tautomis tikėjimo dovana. Ši bendrą nuotyki įkvėpė krikščioniškasis visuotinio ir broliškumo idealas, nors jau ir buvo juntama Apšvietos ir laicizmo įtaka. Minėtoji tradicija pagimdė tai, ką galėtume pavadinti „išmintimi“, t. y. gyvenimo ir istorijos jauseną, nuo kurios neatsiejama etinė tvarka ir „idealas“, kurio kupina buvo Portugalija, šalis, visada dėjusi pastangas megzti ryšius su likusiu pasauliu.

Bažnyčia iškyla kaip sveikos ir taurios tradicijos didžioji sergėtoja, jos turtus skirianti visuomenės labui; pastaroji ir toliau gerbia ir brangina Bažnyčios tarnybą visuotinei gerovei, tačiau atsiriboja nuo minėtosios „išminties“, sudarančios jos paveldo dalį. Šis „konfliktas“ tarp tradicijos ir dabarties reiškiasi tiesos krize, tačiau vien tiesa gali nukreipti ir parodyti kelią į pavykusią individo egzistenciją. Tauta, nepažįstanti savo pačios tiesos ir neturinti nei aiškiai apibrėžtų vertybių, nei aiškiai išreikštų tikslų, galiausiai pasiklysta

laiko ir istorijos labirinte. Mieli bičiuliai, dėl Bažnyčios pozicijos pasaulyje visomis jėgomis būtina pradėti mokymo procesą, padėsiantį visuomenei suvokti, jog tiesos skelbimas yra tarnystė, kurią, atskleisdama naujus ateities, didybės ir kilnumo horizontus, visuomenei siūlo Bažnyčia. Juk Bažnyčia visais laikais ir visomis aplinkybėmis „tenka vykdyti tiesos misiją bei reikalauti visuomenės, atitinkančios žmogų, jo kilnumą ir pašaukimą. <...> Ištikimybė žmogui reikalauja ištikimybės tiesai, kuri vienintelė laiduoja laisvę (plg. *Jn* 8, 32) ir visapusiško žmogaus vystymosi galimybę. Todėl Bažnyčia ieško tiesos, ją nenuilstamai skelbia ir pripažįsta, kai tik ji pasireiškia. Tokios tiesos misijos Bažnyčia atsisakyti negali“ (Enciklika *Caritas in veritate*, 9). Visuomenei, kuri daugiausia sudaryta iš katalikų ir kurios kultūra giliai paženklinta krikščionybės, bandymas atrasti tiesą už Jėzaus Kristaus ribų pasirodo dramatiškas. Mums, krikščionims, tiesa yra dieviška; ji yra amžinasis *Logos*, Jėzuje Kristuje priėmęs žmogaus pavidalą ir objektyviai galėjęs konstatuoti: „Aš esu tiesa“ (*Jn* 14, 6). Bažnyčia, tvirtai laikydama tiesos amžinojo pobūdžio, mokosi gyventi gerbdama kitas „tiesas“, sugyvendama su kitų tiesomis. Ta pagarba, atvira dialogui, gali atverti naujus vartus tiesai perteikti.

Popiežius Paulius VI rašė: „Bažnyčia turi pradėti dialogą su pasauliu, kuriame gyvena. Pati Bažnyčia tampa žodžiu, žinia, dialogu“ (Enciklika *Ecclesiam suam*, 67). Iš tiesų, dialogas, kuriame partneriai susitiktų be veidmainystės ir kupini pagarbos, šiandien pasaulyje yra prioritetas, kurio Bažnyčia negali atsisakyti. Šitai liudija Šventojo Sosto dalyvavimas įvairiose tarptautinėse organizacijose, kaip antai Europos Tarybos Šiaurės-Pietų centre, prieš dvidešimt metų įsteigtame čia, Lisabonoje, ir pagrindinį dėmesį skiriančiame dialogui tarp kultūrų siekiant Europos, pietinio Viduržemio jūros regiono ir Afrikos bendradarbiavimo ir pasaulinės pilietybės, grįstos piliečių žmogaus teisėmis ir atsakomybe neatsižvelgiant į jų etninę bei politinę priklausomybę ir gerbiančios jų religinius įsitikinimus. Kultūrinės įvairovės akivaizdoje būtina rūpintis, kad žmonės ne tik priimtų kitų kultūros egzistavimą, bet ir trokštų, kad ji juos praturtintų, ir patys jai siūlytų tai, ką turi gero, teisingo ir gražaus.

Kaip tik ši valanda reikalauja mūsų didžiausių pastangų, pranašiškos drąsos ir atnaujinto gebėjimo „parodyti pasauliui naujus pasaulius“, anot jūsų nacionalinio poeto (Luigi di Camões. *Os Lusíades*, II, 45). Jūs, kurie įvairiais pavidalais kuriate kultūrą, plėtojate mintis ir formuojate nuomones, per savo talentą turite galimybę „prakalbinti žmonių širdis, prisiliesti prie individualių ir kolektyvinių jautrybių, pažadinti svajones bei viltis

ir išplėsti žinojimo bei žmogiškojo išsipareigojimo horizontus. <...> Nebijokite artintis prie pirmutinės ir galutinės grožio versmės ir megzti dialogą su tikinčiaisiais, su tais, kurie, kaip ir jūs, irgi tiki, kad šiame pasaulyje ir istorijoje yra keliautojai į begalinį Grožį“ (Kreipimasis į menininkus, 2009 11 21).

Kaip tik siekiant leisti „šiuolaikiniam pasauliui prisiliesti prie gyvybę teikiančių, amžinų Evangelijos energijų“ (Jonas XXIII. Apaštališkoji konstitucija *Humane salutaris*, 3), buvo surengtas Vatikano II Susirinkimas. Remdamasi nauju katalikiškosios tradicijos suvokimu, Bažnyčia jame priėmė, išanalizavo, perkeitė ir įveikė kritiką, kuria rėmėsi modernybė, t. y. Reformaciją ir Apšvieta, ženklusios jėgos. Taip Bažnyčia pati perėmė ir perdarė tai, kas iš modernybės reikalavimų geriausia, juos pranokdama ir, kita vertus, išvengdama jų klaidų bei akligatvių. Susirinkimas padėjo pagrindą autentiškam katalikiškajam atsinaujinimui ir naujai – „meilės“ – civilizacijai, taip Evangelijos dvasia pasitar naudamas žmogui ir visuomenei.

Mieli bičiuliai, Bažnyčia mano, jog dabartinėje kultūroje jos pirmutinė užduotis yra palaikyti tiesos, vadinasi, Dievo ieškojimą, skatinti žmones neapsiriboti laikiniais dalykais, bet ieškoti galutinių. Kviečiu jus giliau pažinti Dievą, pažinti jį tokį, kokį jis save apreiškė Jėzuje Kristuje mūsų pilnatviško savęs įgyvendinimo labui. Kurkite grožį, bet pirmiausia leiskite savo gyvenimui virsti grožio vieta. <...>

Benediktas XVI

Žodis per susitikimą su socialinės pastoracijos organizacijomis

Fatima, 2010 m. gegužės 13 d.

Sutrumpinta

<...> Brangūs broliai ir seserys, besidarbuojantys plačiame artimo meilės lauke, Kristus mums „apreiškia, kad *Dievas yra meilė* (1 *Jn* 4, 8), ir drauge moko, kad pamatinis žmogaus tobulumo, taigi ir pasaulio perkeitimo, įstatymas yra naujasis meilės įsakymas. Tai gi tiems, kurie tiki dieviškąją meilę, jis laiduoja, kad meilės kelias atviras visiems žmonėms“ (Konstitucija *Gaudium et spes*, 38). Dabartinis istorijos scenarijus yra socialinė, ekonominė, kultūrinė ir dvasinė krizė,

kelianti išvalgumo, besiorientuojančio į kūrybiškus pasiūlymus, grįstus Bažnyčios socialine žinia, poreikį. Bažnyčios socialinio mokymo, kurio pagrindinė jėga ir pamatinis principas yra meilė, studijos leistų apmesti visapusiško žmogaus vystymosi proceso, apimančio širdies gelmę ir siekiančio visuomenės didesnės humanizacijos, kontūrus (plg. Benediktas XVI. Enciklika *Caritas in veritate*, 20). Galvoje turima ne tik grynai intelektinis žinojimas, bet ir išmintis, suteikianti skonio ir kvapo, suteikianti mąstymo ir veiklos kūrybiškumo ieškantiems tokios plačios ir sudėtingos krizės sprendimo. Bažnyčios institucijos kartu su nebažnytinėmis organizacijomis toliau tetobulina savo pažinimo gebėjimus ir gaires rasti naujai bei didingai dinamiškai, galinčiai atvesti prie „tos meilės kultūros“, „kurios sėklas Dievas įdėjo į kiekvieną tautą ir kultūrą“ (ten pat, 33).

Socialiniu ir politiniu matmeniu meilės diakonija tenka pasauliečiams, kurie yra pašaukti nuosekliai skatinti visuotinę gerovę ir teisingumą, rūpintis teisinga visuomeninio gyvenimo tvarka (plg. Benediktas XVI. Enciklika *Deus caritas est*, 29). Viena iš pastoracinių išvadų, išryškėjusių per naujausius jūsų apmąstymus, yra poreikis ugdyti naują tarnaujančių vadovų kartą. Užduotis šiai pastoracinei sričiai laimėti naujų darbuotojų pasauliečių tikrai verta ypatingo ateitimi besirūpinančių ganytojų dėmesio. Kas mokosi iš Dievo, kuris yra meilė, tas neišvengiamai bus žmogus kitiems. Juk „meilė Dievui reiškiasi atsakomybe už kitus“ (Benediktas XVI. Enciklika *Spe salvi*, 28). Susivieniję su Kristumi atsidavimu Tėvui, esame persmelkami jo užuojautos teisingumo ir solidarumo ieškančiai miniai ir, kaip gailėstingasis samarietis iš palyginimo, įsipareigojame siūlyti konkrečius ir didžiadvasiškus atsakymus.

Tačiau dažnai nėra paprasta tinkamai suderinti dvasinį gyvenimą ir apaštališkąją veiklą. Spaudimas, daromas vyraujančios kultūros, primygtinai peršančios stipresniojo įstatymu ir greito bei viliojančio pelno troškimu besiremiančią gyvenseną, galiausiai įtaką daro ir mūsų mąstysenai, mūsų projektams bei mūsų tarnybos perspektyvoms, todėl gresia pavojus netekti motyvacijos laikytis tikėjimo ir puoselėti krikščioniškąją viltį, kuri juos įkvėpė. Mums adresuojami visuomenės vargšų ir išstumtųjų gausūs ir primygtiniai prašymai verčia mus ieškoti sprendimų, atitinkančių našumo, regimos sėkmės ir reklamos logiką. Tačiau, brangūs broliai ir seserys, norint tarnauti Kristui jūsų laukiančioje žmonijoje, minėtoji dvasinio gyvenimo ir apaštališkosios veiklos jungtis absoliučiai būtina. Šiame susiskaldžiusiame pasaulyje visiems reikia širdies, dvasios ir veiklos gilios ir tikros vienybės.

Tarp gausių socialinių institucijų, tarnaujančių visuotinei gerovei ir padedančių vargstantiems gyventojams, yra ir Katalikų Bažnyčios institucijos. Jų kryptis, idant jos turėtų akivaizdžią tapatybę, turėtų būti nedviprasmiška keliant tikslus, renkantis žmogiškuosius išteklius, vykdant veiklą, kokybiškai tarnaujant, rimtai ir efektyviai panaudojant lėšas. Tvirta institucijų tapatybė yra tikra tarnystė ir labai padeda tiems, kuriems jos naudingos. Be tapatybės, labai svarbios yra su ja susijusios pastangos krikščioniškajai artimo meilės veiklai laiduoti savarankiškumą ir nepriklausomybę nuo politikos ir ideologijų (plg. Benediktas XVI. Enciklika *Deus caritas est*, 31b), net ir tada, kai siekiant bendrų tikslų bendradarbiaujama su valstybinėmis institucijomis.

Jūsų veiklą pagalbos, ugdymo ir *caritas* srityje turėtų papildyti laisvės projektai, skatinantys žmogų ieškoti visuotinės brolybės. Į šią sritį patenka neatidėliotinos krikščionių pastangos ginti žmogaus teises, atsižvelgiant į žmogaus asmens įvairių matmenų visumą. Labai pritariu visoms socialinėms ir pastoracinėms iniciatyvoms, kovojančioms su socialiniais, ekonominiais ir kultūriniais abortus skatinančiais mechanizmais ir aiškiai siekiančiomis ginti gyvybę ir sutaikinti bei išgydyti žmones, sužeistus abortų dramos. Iniciatyvos, kuriomis siekiama apsaugoti esmines ir pirmines gyvybės – nuo prasidejimo momento – ir šeimos, pagrįstos neišardoma vyro ir moters santuoka, vertybes padeda atsakyti į kai kuriuos itin klaidingus ir pavojingus iššūkius visuotinei gerovei mūsų laikais. Šios iniciatyvos kartu su daugeliu kitų įsipareigojimo formų yra esminiai meilės civilizacijos statydinimo elementai.

Visa tai labai dera su šioje vietoje skambančia Dievo Motinos žinia – atgaila, malda, atleidimu, taikančiais į širdies atsivertimą. Štai taip statydinga meilės civilizacija – į kiekvieno žmogaus širdį Dievo įdėtas jos sėklas daigina tikėjimas į Kristų Išganytoją.

Benediktas XVI

Apie kunigo *munus sanctificandi*

2010 m. gegužės 5 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Per savo pastoracinę vizitą į Turiną praėjusį sekmadienį patyriau džiaugsmo galėdamas pasimelsti priešais šventąją Drobulę, taip prisijungdamas prie daugiau negu dviejų milijonų piligrimų, per šias dienas galėjusių ją išstatytą kontempliuoti. Ta Drobulė gali maitinti bei skatinti tikėjimą ir stiprinti krikščionių maldingumą, nes akina artintis prie Kristaus veido, nukryžiuoto ir prisikėlusio Kristaus kūno ir kontempliuoti Velykų slėpinį – pagrindinę krikščionių žinią. Mes, brangūs broliai ir seserys, esame gyvi prisikėlusio, gyvo ir istorijoje veikiančio Kristaus (plg. *Rom* 12, 5) nariai, kiekvienas pagal savo paskirtį ir su Viešpaties mums patikėta užduotimi. Šiandien, šioje katechezėje, norėčiau grįžti prie savitų kunigo užduočių, kurių, anot tradicijos, yra trys: mokyti, šventinti ir vadovauti. Vienoje iš ankstesnių katechezėjų kalbėjau apie pirmąją iš šių trijų misijų – mokymą, tiesos skelbimą, Kristuje apsireiškusio Dievo skelbimą, arba – kitaip tariant – apie pranašiską užduotį padėti žmogui palytėti tiesą, suvokti savo gyvenimo, pačios tikrovės esmę.

Šiandien norėčiau glaustai aptarti antrąją kunigui tenkančią užduotį, užduotį šventinti žmones, pirmiausia per sakramentus ir Bažnyčios kultą. Čia pirma turime paklausti: ką norima pasakyti žodžiu „šventas“? Atsakymas: „šventas“ yra ypatinga Dievo būties savybė, tai yra absoliuti tiesa, gėris, meilė, grožis – gryna šviesa. Tad pašventinti žmogų reiškia suvesti jį į sąlytį su Dievu, su šia jo būtimi kaip šviesa, tiesa ir gryna meile. Akivaizdu, kad tas sąlytis žmogų perkeičia. Senovėje būta įsitikinimo: niekas negali pamatyti Dievo iškart nenumirdamas. Tiesos ir šviesos jėga per didelė! Žmogus, prisilietęs prie šios absoliučios srovės, neišgyvena. Kita vertus, būta ir įsitikinimo, kad žmogus negali gyventi ir be nors paties menkiausio sąlyčio su Dievu. Tiesa, gėris, meilė yra pagrindinės jo būties sąlygos. Klausimas: kaip žmogus gali surasti sąlytį su Dievu nenumirdamas nuo jo dieviškosios būties didybės? Bažnyčios tikėjimas mums sako, kad Dievas tokį sąlytį sukuria perkeisdamas mus žingsnis po žingsnio į tikrus Dievo paveikslus.

Taip vėl priartėjome prie kunigo užduoties „šventinti“. Nė vienas žmogus negali savo jėgomis suvesti kito į sąlytį su Dievu. Esminė kunigystės dovanos da-

lis yra dovana, užduotis tokį sąlytį kurti. Tai vyksta skelbiant Dievo žodį, kai priešais suspindi jo šviesa. Tai ypač intensyviai vyksta per sakramentus. Į Kristaus mirties ir prisikėlimo velykinį slėpinį panyrama per Krikštą, ta panirtis sustiprinama Sutvirtinimo ir Sutaikinimo sakramentais ir maitinama Eucharistijos, sakramento, statydinančio Bažnyčią kaip Dievo tautą, Kristaus Kūną, Šventosios Dvasios šventyklą (plg. Jonas Paulius II. Posinodinis apšatališkasis paraginimas *Pastores gregis*, 32). Tad šventą daro, t. y. į Dievo plotmę įtraukia, pats Kristus. Tačiau, būdamas be galo gailėstingas, kelis jis pašaukia „būti“ su juo (plg. *Mk* 3, 14) ir per Šventimų sakramentą, nepaisant viso jų žmogiškojo varganumo, dalytis jo kunigyste, tapti šio pašventinimo tarnautojais, jo slėpinių teikėjais, susitikimo su juo, jo tarpininkavimo tarp Dievo ir žmonių ir tarp žmonių ir Dievo „tiltais“ (plg. *Presbyterorum ordinis*, 5).

Paskutiniaisiais dešimtmečiais būta tendencijų kunigo tapatybėje bei misijoje pirmenybę teikti skelbimui bei pastarąjį nuo šventinimo atskirti; dažnai teigta, jog būtina įveikti grynai sakramentinę pastoraciją. Tačiau ar įmanoma autentiškai vykdyti kunigo tarnybą, „įveikiant“ sakramentinę pastoraciją? Ką kunigui iš tikrųjų reiškia evangelizuoti, kokia vadinamojo skelbimo primato esmė? Anot evangelijų, Jėzus patvirtina, kad jo misijos tikslas yra skelbti Dievo karalystę. Tačiau skelbimą sudaro net tik „kalbėjimas“, jis sykiu apima ir veikimą. Jėzaus daromi ženklai, stebuklai, rodo, kad Karalystė ateina kaip tikrovė ir kad ji galiausiai sutampa su jo asmeniu, savęs dovanojimu, apie kurį kalbama šiandieniam Evangelijos skaitinyje. Tas pat galioja šventimais gaunami tarnybai: kunigas atstovauja Kristui, Tėvo Pasiuntiniui, „žodžiu“ ir „sakramentu“ jis tęsia jo misiją šia kūno ir sielos, ženklo ir žodžio visuma. Šventasis Augustinas laiške Tiabės vyskupui Honoratui sako kunigams: „Vadinasi, turite būti Kristaus tarnai, Žodžio ir jo Sakramento tarnai, kaip jis yra paliepęs ir pažadėjęs“ (*Epist.* 228, 2). Būtina pagalvoti, ar kai kada nuvertinamas *munus sanctificandi* vykdymas nesilpnina tikėjimo išganomuoju sakramentų veiksmingumu ir galiausiai dabartiniu Kristaus ir jo Dvasios veikimu per Bažnyčią pasaulyje.

Tad kas gelbi pasaulį ir žmogų? Vienintelis atsakymas – Jėzus iš Nazareto, Viešpats ir Mesijas, nukryžiuotas ir prisikėlęs. O kaip vyksta išganomasis Kristaus mirties ir prisikėlimo slėpinys? Kristui veikiant per Bažnyčią, pirmiausia Eucharistijos sakramente, sudabartinančiame Dievo Sūnaus atperkamąją auką, Sutaikinimo sakramente, kuriame iš nuodėmės mirties grįžtama į naują gyvenimą, ir bet kuriame kitame sakramentiniame šventinimo veiksmo (plg. *PO*,

5). Vadinasi, svarbu skatinti tinkamą katechezę, kuri tikintiesiems padėtų suvokti sakramentų vertę, tačiau ne mažiau svarbu, vadovaujantis šventojo Arso klebono pavyzdžiu, noriai, dosniai ir rūpestingai dovanoti broliams ir seserims malonės turtus, kuriuos Dievas įdėjo į mūsų rankas ir kurių ne „šeimininkai“, bet sergėtojai ir tvarkytojai esame. Pirmiausia šiais mūsų laikais, kai tikėjimas, regis, silpsta, bet, kita vertus, ryškėja gilus dvasingumo poreikis ir plintanti dvasingumo paieška, būtina, kad kiekvienas kunigas prisimintų, jog jo misijoje skelbimas ir sakramentai niekada nėra perskirti ir kad jis privalo skatinti sveiką sakramentinę pastoraciją, kuri ugdytų Dievo tautą ir jai padėtų pilnatviškai išgyventi liturgiją, Bažnyčios kultą, sakramentus kaip neužtarnautas Dievo dovanas, laisvus ir veiksmingus jo išganomojo veikimo aktus.

Per šių metų Krizmos šv. Mišias priminiau: „Bažnyčios kulto šerdis yra sakramentas. Tai reiškia, jog pirma ne mes, žmonės, ką nors darome, bet savo veikimu mums į priekį užbėga Dievas, pažvelgia į mus ir veda savęs link. <...> Dievas palyti mus per materialią tikrovę, per kūrinijos dovanas, kurias pasitelkia padarydamas Jo susitikimo su mumis priemonėmis“ (2010 04 01). Tiesa, pasak kurios, „ne mes, žmonės, ką nors darome“, susijusi ir turi būti susijusi su kunigo savivoka: kiekvienas kunigas gerai žino esąs būtinas Dievo išganomojo veikimo įrankis ir tik įrankis. Tokia savivoka turėtų versti kunigą nuolankiai ir dosniai teikti sakramentus, paisant kanonų nuostatų, ir tai daryti giliai įsitikinus, kad jo misija yra sudaryti galimybę, kad visi žmonės, vienydamiesi su Kristumi, galėtų aukoti save kaip gyvą, šventą, Dievui patinkančią auką (plg. *Rom 12, 1*). *Munus sanctificandi* primato pavyzdys ir teisingas sakramentinės pastoracijos aiškinimas vėlgi yra šventasis Jonas Marija Vianėjus, kuris vieną dieną žmogui, pasakiusiam, jog netiki ir nenori su juo diskutuoti, atsakė: „Mano bičiuli, Jūs kreipėtės ne į tą žmogų, aš nemoku taip samprotauti <...>, tačiau jei norite paguodos, eikite ten (pirštu parodė į neišvengiamą klausyklos laiptelį) ir patikėkite, daug kas taip iki jūsų pasielgė ir dėl to nesigailėjo“ (plg. *Il Curato d'Ars. Vita di Gian-Battista-Vianney*. Vol. 1, Torino 1870, p. 163–164).

Brangūs kunigai, džiugiai ir kupini meilės gyvenkite liturgija ir kultu: tai darbas, Prisikėlusiojo Šventosios Dvasios galia atliekamas mumyse, su mumis ir mums. Norėčiau pakartoti neseną kvietimą „grįžti į klausyklą kaip į vietą, kurioje švenčiamas Sutaikini- mo sakramentas, bet sykiu ir kaip į vietą, kur dažniau „apsigyvenama“, kad tikintysis rastų gailestingumo, patarimo ir paguodos, pasijustų mylimas ir supranta-

mas Dievo ir patirtų dieviškojo gailestingumo artumą greta jo tikro buvimo Eucharistijoje“ (Kreipimasis į Apaštališkąją penitenciariją, 2010 03 11). Norėčiau visus kunigus pakviesti nuoširdžiai švęsti Eucharistiją ir nuoširdžiai ja gyventi. Eucharistija yra užduoties šventinti šerdis, Jėzus, trokštantis su mumis būti, su mumis gyventi, mums save dovanoti, parodyti mums begalinį Dievo gailestingumą ir švelnumą; tai – Kristaus meilės auka, sudabartinama, įgyvendinama tarp mūsų ir pasiekianti malonės sostą, Dievo artumą, apglėbianti žmoniją ir mus su Juo suvienijanti (plg. Kreipimasis į Romos dvasininkiją, 2010 02 18). O kunigas yra pašauktas tarnauti šiam didžiam slėpiniui per sakramentus ir gyvenime. Net jei „didžioji Bažnyčios tradicija sakramento veiksmingumą pagrįstai atidalijo nuo pavienio kunigo konkrečios gyvenimo situacijos ir taip tinkamai apsaugojo teisėtus tikinčiųjų lūkesčius“, tai nė kiek nepanaikina „būtino, neatsisakytino poreikio trokšti moralinio tobulumo, turinčio gyventi kiekvienoje tikrai kunigiškoje širdyje“: yra ir tikėjimo bei šventumo liudijimo pavyzdys, kurio Dievo tauta pagrįstai laukia iš savo ganytojų (plg. Kreipimasis į Dvasininkijos kongregacijos visuotinį susirinkimą, 2009 03 16). O paties kunigų pašventinimo pagrindą sudaro šventųjų slėpinių šventimas (plg. *PO*, 12–13).

Brangūs bičiuliai, įsisąmoninkite didžiulę dovaną, ko- kia Bažnyčiai ir pasauliui yra kunigai. Per jų tarnybą Viešpats toliau gelbėja žmones, prisiartina, šventina. Mokėkite padėkoti Dievui ir palaikykite savo kunigus pirmiausia malda ir savo parama, ypač sunkumuose, idant jie vis labiau taptų ganytojais pagal Dievo širdį. Dėkoju.

Paminėtas vyskupo J. Kaunecko 10 metų vyskupystės ir 33 metų kunigystės jubiliejus

Prieš dešimtį metų, 2000-ųjų gegužės 13 d., popiežius Jonas Paulius II kunigą Joną Kaunecką paskyrė vyskupu, o 1977-ųjų gegužės 22 d. Jonas Kauneckas buvo iššventintas į kunigus. Šia proga Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje gegužės 17 d. aukotos šv. Mišios, kurioms vadovavo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas. Koncelebravo ir pamokslą pasakė Kauno metropolitas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, drauge meldėsi daug Panevėžio vyskupijos kunigų bei tikinčiųjų. Iškilmę giesmėmis papuošė Panevėžio katedros choras, vadovaujamas vargonininko Rimanto Mingailos.

Panevėžio vyskupas įžangos žodyje padėkojo arkivyskupui, kad atvyko į šias iškilmes ir prieš šv. Mišias vedė kunigams konferenciją kunigiškojo pašaukimo tema. Ganytojas sakė esąs ypač dėkingas šiais Kunigų metais visiems kunigams už gražią, brolišką vienybę.

Per pamokslą arkivyskupas Sigitas Tamkevičius priminė Jėzaus žodžius iš išvakarėse šventų Šeštinių evangelijos pagal Luką skaitinio: „Jūs būsite mano liudytojai“ ir pasidalijo įžvalgomis apie didelę kunigo atsakomybę būnant tokiu liudytoju, įvardydamas tris svarbius dalykus, kurių reikia geram Kristaus liudytojui. Pirma, gyventi tiesoje. To, kas tiki į Kristų, žodžiai turi reikšti tai, ką jis sako. Jei jis viena sako, antra mąsto, o trečia daro, tai jau nebėra Kristaus liudytojas. Kita vertus, šiandienis pasaulis visiškai nepasiruošęs priimti tiesos. Antra savybė, būtina Kristaus liudytojui, – tai meilė. Kas myli, gyvena tiesoje. Meilė nėra emocija, tai viso gyvenimo kryptis. Mylime, kai matome kitą žmogų, jo kančią, vargus ir stengiamės į tai atsiliepti. Kristus siunčia savo mokinius, kad jie eitų tarnauti, dalyti save kitiems. Trečia, neįmanoma gerai liudyti Kristų, jei tavo veidas liūdnas. Jei nuo ryto iki vakaro kiti mato tave susikrimtusį, nesi geras Kristaus liudytojas. Jei žmonės mato giedrą veidą, tokį liudijimą priimti gali.

Baigdamas arkivyskupas prisiminė savo pažintį su vyskupu Jonu Kaunecku, kuris anuomet dar nebuvo kunigas: jau tada kartu dalyvauta pasipriešinimo sovietinei okupacijai kovoje. „Matau jį visuomet idealistą, kuriam, atrodo, nieko nebuvo svarbiau už Viešpaties reikalus“, – sakė arkivyskupas dėkodamas jubiliatui už tarnystę ir kviesdamas melstis už jį.

Po šv. Mišių sveikinimo žodį kunigų vardu tarė protonotaras kun. Bronius Antanaitis, vyskupą sveikino Katechetikos centro, Šeimos centro, A. Lipliūno kultūros centro, Caritas, Šv. Juozapo globos namų, Katalikių moterų, katalikiško vaikų darželio „Gintarėlis“, Panevėžio katedros choro ir jaunimo grupės atstovai. Vėliau buvo surengtos vaišės katedros parapijos namuose.

-Ik-

Kauno metropolijos kunigų simpoziumas Kaune

Gegužės 11 d., antradienį, 10 val. iškilminga Eucharistijos liturgija Kauno arkikatedroje bazilikoje prasidėjo Kunigų metams skirtas visų metropolijos vyskupijų kunigų simpoziumas. Jį savo atvykimu pagerbė Šventojo Tėvo atstovas, apaštališkasis nuncijus Baltijos šalyse. Taip pat dalyvavo Kauno, Šiaulių, Vilkaviškio ir Telšių vyskupijų ganytojai bei gausus (apie 300) mi-

Malda už kunigus Šiluvoje

Gegužės 13-ąją, vidurdienį, į Šiluvą gausiai susirinkę piligrimai Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje dalyvavo iškilmingoje Eucharistijos liturgijoje ir meldėsi už kunigus. Liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas ir iš įvairių Lietuvos parapijų atvykę kunigai, daugiausia iš Ukmergės krašto, mat tą dieną buvo surengta Ukmergės dekanato piligriminė kelionė į Šiluvą.

Tarp šešių dešimčių atvykusių dvasininkų buvo ir švenčiančiųjų įvairius kunigystės bei amžiaus jubiliejus. Arkivyskupas nuoširdžiai pasveikino prieš 40 metų šventimus priėmusius kunigus Vaclovą Stakėną, Juozą Čepėną, Aleksandrą Počiulpi, Vytautą Simoną Guogį, 85 metų amžiaus sukaktis švenčiančius monsinjorus Vincentą Jalinską ir Vytautą Sidarą, kitus įvairias sukaktis mininčius kunigus, džiaugdamasis jų tarnyste – didele dovana Dievui ir visiems tikintiesiems.

Ši Marijos diena buvo švenčiama Bažnyčiai minint Švč. M. Marijos apsireiškimą Fatimoje 1917 metais, o Šventajam Tėvui lankantis Portugalijoje ir kaip tik tądien švenčiant šv. Mišias su daugiatūkstantine minia aikštėje priešais Fatimos šventovę. Arkiv. S. Tamkevičius savo pamoksle taip pat priminė Fatimos istoriją ir pabrėžė Šiluvos dvasinę giminybę su ja. Fatimoje Marija pasirodė trims vaikams šešis mėnesius trylikta dieną, Šiluvoje Marijos diena švenčiama irgi tryliktomis mėnesių dienomis. Sovietmečiu Airijos katalikai padovanojo ir per vyskupą J. Žemaitį MIC perdavė Fatimos Marijos skulptūrėlę, kuri ir dabar saugoma Apsireiškimo koplyčioje.

Arkivyskupas atkreipė dėmesį į esminę Fatimoje Marijos perduotą žinią –

atgailą. Sugrįždamas į skaudų šiandienę Bažnyčiai metą, baisias nuodėmes prieš vaikus, ganytojas atkreipė dėmesį į popiežiaus raginimą daryti atgailą, kuri yra ne pasninkas, apsimarinimai, bet visiškas gyvenimo pakeitimas. Arkivyskupas atkreipė dėmesį, jog Šiluvos Dievo Motina prieš 400 metų irgi kvietė į atgailą, atmesti gyvenimą, kai tik ariama ir sėjama, Dievą garbinti visu savo gyvenimu. „Tegu meilės laikysena bus reikalingiausias mūsų dienomis atgailos žingsnis“, – sakė pamokslą užbaigdamas arkiv. S. Tamkevičius.

Šv. Mišių pabaigoje būrelis tikinčiųjų buvo priimti į Šiluvos Švč. M. Marijos draugiją.

-kait-

Atvirų durų diena

Balandžio 24 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje surenta atvirų durų diena. Renginys prasidėjo šv. Mišiomis, kuriose kartu meldėsi atvirų durų dienos dalyviai ir seminarijos auklėtiniai. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė seminarijos rektorius kun. Ž. Vabuolas. Jis sakė, kad kaip tik tą dieną liturgijoje minimi pirmasis baltų kraštų misionierius šv. Vaitiekus ir pranašas Samuelis gali būti geri pavyzdžiai, kaip paaukoti savo gyvenimą Dievui. Anot rektoriaus, šie vyrai konkrečiu būdu atsiliespė į Dievo pašaukimą, visiškai atsidavė Dievo tarnystei. Jis ragino ir visus dalyvius atsiliespėti į Dievo kvietimą. Rektorius kalbėjo, kaip svarbu ne tik sakyti, jog aš tikiu, turiu pašaukimą, bet ir konkrečiai įgyvendinti tą Dievo planą savo gyvenime. Kun. Ž. Vabuolas kvietė dalyvius vis labiau įsileisti Šventąją Dvasią į savo gyvenimą.

Po šv. Mišių renginio dalyviai galėjo apžiūrėti seminariją, iš arčiau susipažinti su klierikų gyvenimu. Svarstantieji apie stojimą į seminariją klierikų buvo pakviesti pabendrauti prie arbatos puodelio, o vėliau susitiko su seminarijos vadovybe.

-ak-

nėtose vyskupijose tarnaujančių kunigų būrys. Dvasininkai visi drauge šventė Eucharistiją, vėliau arkikatedroje dalijosi savo tarnystės patirtimi, liudijo pašaukimo džiaugsmą, stiprino vieni kitus nelengvame kelyje. Simpoziumo dalyvių – metropolijos kunigų vardu vyskupai pasirašė sveikinimo laišką popiežiui Benediktui XVI, kurį perdavė nuncijui arkivyskupui Luigi Bonazzi. Iškilnių pabaigoje buvo įteikti kasmetiniai „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimai, šiemet skirti dviem kunigams.

„Kviečiu dėkoti Viešpačiui už kunigystės dovaną“, – sakė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, pradėdamas Eucharistijos liturgiją. Melstis už kunigiją, per kurią Viešpats išlieja savo gausias malones, jis taip pat ragino šv. Mišiose dalyvavusius tikinčiuosius bei „Marijos radijo“ klausytojus. Šv. Mišias koncelebravo nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC ir visi dalyvavę kunigai.

„Į žilagalvę Kauno arkikatedrą, po dvejų metų švęsiančią 600 metų jubiliejų, susirinko labai didelis būrys kunigų iš keturių vyskupijų padėkoti Viešpačiui už kunigystės dovaną ir paliudyti savo pasiryžimą ištikimai nešti Kristaus Evangeliją šių dienų Lietuvai“, – sakė arkiv. S. Tamkevičius pamokslu pradžioje. Paskui jis priminė apaštalo Pauliaus nuotykius, patirtus skelbiant prisikėlusį Kristų (iš Apaštalų darbų knygos). Vieni Paulių priėmė, kiti plakė rykštėmis, uždarė į kalėjimą, o ten jau pirmą dieną įvyksta prižiūrėtojo atsivertimas. Šis pasakojimas, pasak ganytojo, drąsina kunigus bei vyskupus, kurie šiandien susiduria su priešišku pasauliu, visas viltis sudedančiu į žemę, drumsčia jo „ramybę“ skelbdami prisikėlusį Kristų ir kviesdami amžinųjų vertybių neiškeisti į laikinąsias.

„Nežinau, kas sunkiau – ar vieną kartą būti nuplaktiems rykštėmis, ar kasdien girdėti niekinimus, kurių dauguma kunigų tikrai nėra užsitarnavę“, – sakė arkivyskupas apgailestaudamas, kad dvasininkai, to nesitikėję, Kunigų metais tapo negailestingų kaltinimų taikiniai. Pasak ganytojo, kai kurie tikrai yra labai nusikalte, ir reikia turėti drąsos bei nuolankumo pripažinti, kad skaudžiai klysti gali ir kunigai ir kad jiems irgi privaloma atgaila. Kita vertus, ganytojas pagarbiai pabrėžė, jog daugybė kunigų Lietuvoje pasiaukojamai tarnavo ir tebetarnauja Bažnyčiai ir tautai – todėl ir šiandien žmonės pasitiki Bažnyčia. Arkiv. S. Tamkevičius pasidalijo, kad iš visų kunigystės dovanų jis labiausiai brangina celibatą ir sutiktų žmonių meilę, kryžių, Viešpaties artumo patirtį ir supratimą, kokia pragaištinga gali būti klerikalinė puikybė.

Eucharistijos liturgijoje dalyvavę dvasininkai vėliau atnaujino kunigystės pažadus. Kauno arkivyskupas metropolitas, kurio iniciatyva ir buvo surengtas šis simpoziumas, po šv. Mišių kvietė kunigus dalytis ir liudyti – pajusti brolišką vienybę, visiems reikalingą žmogiškąjį palaikymą.

Arkiv. L. Bonazzi perdavė popiežiaus Benedikto XVI, kuris kaip tik ir norėjo Kunigų metų, sveikinimą ir jaudindamasis tvirtino, jog Lietuvoje, trečiojoje savo kaip apaštališkojo nuncijaus tarnystės vietoje, pirmąkart dalyvauja tokiam dideliame kunigų susirinkime, džiaugėsi šia puikia proga geriau pažinti vieni kitus tiesoje. „Kasdien mokausi būti nuncijus, dar labiau – būti kunigas. Kiekviena diena – tai tarnystės mokykla“, – liudijo Šventojo Tėvo

atstovas. Jis pavadino save laimingu kunigu, nors ir suprantančiu, jog padaryti galėtų daugiau, bet dėkojančiu jį pašaukusiam Viešpačiui ir tikinčiu, jog pakvietęs Jėzus parodys, kur eiti. Kunigystę arkiv. L. Bonazzi apibūdino kaip bendruomeninį įsipareigojimą ir uždavinį. „Būdami nuolat Dievo rankose, galime nuolat į jį kreiptis, pasitikėdami jo gailingumu savo gyvenime“, – sakė nuncijus, ragindamas į atgailą ir atsivertimą žvelgti kaip į atnaujinančią ir išgryninančią Dievo malonę, kviesdamas drauge išgyventi savo tarnystę, taisyti vieniems kitus, atleisti ir būti tokiems kunigams, kuriuos Dievas nori matyti.

Vyskupas R. Norvila paliudijo ypatingas kunigų dvasinės vienybės patirtis, išgyventas prieš 10 metų per šv. Mišias Lietuvos II Eucharistinio kongreso išvakarėse, pas Viešpatį iškeliavus kardinolui V. Sladkevičiui, taip pat visai neseniai, gegužės 1 d. dalyvaujant kunigų piligrimystėje į Čenstakavą ir dabar, atvykus į šį simpoziumą Kaune. Vyskupas pabrėžė, jog visai nesvarbu, kur vyksta kunigų susirinkimas, svarbiausias šios vienybės pagrindas – pats Jėzus Kristus, gyvai tarp jų esantis.

Vėliau liudijęs pirmuosius metus tarnaujantis Vilkaviškio vyskupijos kunigas Aurimas Stiklakis sakė turintis daug ko mokytis iš didesnę patirtį turinčių kunigų, bet jau dabar galintis dalytis su kitais pašaukimo džiaugsmu. Dėkingai prisiminęs iki šventimų dienos lydėjusius ir palaikiusius kunigus jis sakė, kad apsisprendimas nesibaigia šventimais – apie pašaukimą mąstyti reikia kaskart iš naujo.

„Anuo metu buvo tik 12 ir Jėzus. Šiandien mūsų tiek daug!“ – džiaugėsi vyskupas E. Bartulis klausdamas, ko reikia, kad Lietuva prisikeltų, ir atsakydamas: reikia, kad kunigai būtų geri Dievo malonės laidininkai. Vyskupas priminė ses. Faustinos žodžius: „Nuo šio momento nėra mano valios“ ir kvietė kunigus gerai įsiklausyti į šv. Jono Krikštytojo žodžius Evangelijoje: „Jam skirta augti, o man mažėti“ (Jn 3, 30).

Šiaulių vyskupijos kunigas Rimantas Žaromskis pasidalijo, kaip Dievas leido gyvenime daug patirti, kol atvedė į kunigystės kelią. Pasak kunigo, Dievas renkasi tuos, kurie to gal ir neverti, bet jis dėkoja Dievui, kad gali būti su mažaisiais ir jiems patarnauti.

Pasak vyskupo J. Borutos SJ, Kunigų metų patirtis labai sukrečianti. Iš pradžių jie atrodė būsią labai šviesūs, pilni dalijimosi ir džiaugsmo, bet viską užtemdė pastarieji įvykiai, Bažnyčios puolimas. Bet, anot Telšių ganytojo, juk Viešpats kalba ir skaudžiais, nemaloniais įvykiais, kurių būta Bažnyčios istorijoje nuo pat pirmųjų amžių. Išbandoma Bažnyčia eina atgailos bei atsivertimo keliu. Ganytojas linkėjo kiekvienam kunigui liudyti asmeninę atsivertimo patirtį.

„Šiandien žmonės galėtų rinktis psichologą ar kitą specialistą, bet ateina pas kunigą su viltimi ir pasitikėjimu. Kunigas nuo pat Krikšto iki iškeliavimo į amžinybę lydi žmogų“, – kalbėjo Telšių vyskupijos kunigas Marius Venskuskus, kunigystę pavadindamas ypatinga dovana, ypač svarbia šiandienos pasaulyje. Kunigas akcentavo kunigų vienybės vertę – svarbu, kad visi, prie altoriaus žvelgiantys viena kryptimi, tokie liktų ir gyvenime.

„Kunigystė – tai malonė, kuri buvo kiekvienam asmeniškai padovanota“, – sakė vysk. J. Ivanauskas dėkodamas kunigams už jų plačią, daugybę sričių

Piligriminė kelionė į Romą

Laikantis Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje nusistovėjusios tradicijos, balandžio 16–22 d. VI kursas su dviem seminarijoje dirbančiais kunigais kaip piligrimai lankėsi Romoje. Vulkaniniam debesui užklojus Europos padangę, piligrimystę teko išgyventi tikriau, pasirinkus kelionę mikroautobusu. Apsistoję *Vila Lituania* klierikai kiekvieną dieną lankė Romos bazilikas ir kitas bažnyčias, kuriose meldėsi prie ten palaidotų šventųjų kapų. Pirmųjų krikščionių laidojimų ir susirinkimų vietoje, būtent Šv. Sebastiano katakombose, vienoje iš ten esančių koplyčių, aukotos šv. Mišios. Seminarijos auklėtiniai pasinaudojo galimybe susitikti ir melstis su popiežiumi Benediktu XVI trečiadienio bendrojoje audiencijoje, klausėsi popiežiaus įspūdžių iš jo ganytojiškos kelionės į Maltą. Taip pat lankytasi Vatikano radijuje, kur švęstos šv. Mišios ten esančioje koplyčioje. Didelį įspūdį padarė architektūrinis bei meninis Romos paveldas, o ypač Romos imperijos laikus menantis Koliziejus ir Bažnyčios istoriją atspindintis Vatikano muziejus. Roma sužavėjo ir savo atmosfera, puikiu oru, maistu bei kava. Puikiai parengta programa pareikalavo daug jėgų, nes norėjosi pamatyti kuo daugiau. Todėl itališkos kasdienybės dalies – siestos patirti neteko. Pilni gausių įspūdžių piligrimystės pabaigoje seminaristai padėkojo Lietuvos kolegijos Romoje rektoriui ir ten studijuojantiems kunigams už šiltą priėmimą ir visokeriopą pagalbą. -ab-

Konkurso laureatų šventė

Balandžio 22 d. popietę į Bažnytinio paveldo muziejų atvyko gabiausi tikybą lankantys ketvirtų klasių moksleiviai iš Vilniaus arkivyskupijos. Net 50 ketvirtokų iš 523 mokinių, dalyvavusių Katechetikos centro organizuotoje viktorijoje „Esu katalikas – Šv. Raštą skaitančios Bažnyčios narys“, buvo pakviesti į apdovanojimų šventę.

Susirinkusius konkurso laureatus ir juos paruošusius tikybės mokytojus

vienintelis Lietuvoje objektų teatras – „Stalo teatras“ – pakvietė į vaizduotės ir muzikos garsų kupiną kelionę per pasaulio sukūrimo istoriją. Spektaklio „Avinėlio kelionė“ metu, naudojant ypatingas priemones – grafoprojektorių, veiksmo tapybą bei gyvą muziką, buvo sukurta saulė, vandens telkiniai, augmenija, įvairūs gyvūnai ir pirmieji žmonės Adomas ir Ieva. Vyresnių ir jaunesnių žiūrovų akis stebino drobėje iš natūralių medžiagų bei smulkių detalių kuriami maži stebuklai. Pasibaičius spektakliui, Vilniaus arkivyskupijos katechetikos centro vadovė L. Jakučionienė klausė susirinkusių viktorinos nugalėtojų, ką daryti, kad Šventąjį Raštą nebūtų nuobodu skaityti. Į šį klausimą atsakė ir renginyje dalyvavęs kardinolas Audrys Juozas Bačkis, jog Šventąjį Raštą skaityti galima ir stebinti spektaklį.

Vėliau kardinolas pasveikino šventės dalyvius ir įteikė padėkos raštus šiems viktorinos laureatams: Donatui Jurevič (I vieta, Vilniaus r. Kalvelių S. Moniuškos vidurinė m-kla), Hugui Jasinskui (II vieta, Vilniaus m. „Žiburio“ pradinė mokykla), Janui Radulevič (II vieta, Vilniaus r. Čekoniškių vidurinė mokykla), Sebastianui Salvinski (II vieta, Vilniaus m. Jono Pauliaus II pagrindinė mokykla) ir Arnui Jasinskui (III vieta, Vilniaus m. „Žiburio“ pradinė mokykla). Taip pat padėkos raštus už puikų laureatų parengimą 4 kl. moksleivių viktorinai, „Esu katalikas – Šv. Raštą skaitančios Bažnyčios narys“ gavo mokytojos: Lilia Spiridovič (I vieta), Kristina Sakson (II vieta), Julija Vinciūnienė (II vieta), Nijolė Basiokienė (II ir III vietas).

Viktorinos laureatų laimėjimais džiugėsi ir Švietimo planavimo ir organizavimo skyriaus vyriausioji specialistė Birutė Vaitiekūnienė, kuri susirinkusiems ketvirtokams linkėjo įgytomis žiniomis pasidalyti su artimaisiais. Vyriausioji specialistė B. Vaitiekūnienė penkiolikai moksleivių už puikiai pademonstruotas žinias ir gebėjimus bei septyniems mokytojams už puikų moksleivių parengimą įteikė Vilniaus miesto savival-

apimančią tarnystę Dievo tautai. Ganytojas pasidalijo vaikystės momentu, padėjusiu gana anksti subrandinti norą tapti kunigu, geru žodžiu atsiliepi apie gimtojoje parapijoje tarnavusius ir gražų kunigystės pavyzdį rodžiusius dvasininkus.

Mons. Vincentas Jalinskas sakė negalįs atsidžiaugti ir atsidėkoti Dievui už tokį gražų kunigų būrį. O apie savo tarnystę 52-uosius kunigystės metus skaičiuojantis dvasininkas pasakė trumpai: „Dėkingumas tau, Viešpatie, veržias per kraštus!“ Kita vertus, pradėjęs džiugiai ir entuziastingai, monsinjoras vėliau pasidalijo neramiomis mintimis, kurios kyla matant dabarties visuomenės blogybes. Jų, pasak liudijusio kunigo, „atėjom arti ir akėti“. Ko trūksta kunigams? – retoriškai klausta ir atsakyta: Jėzaus artumos, „apgyvendinti jį savo gyslose“.

Žodį kunigams tarė ir vyskupas emeritas J. Žemaitis MIC, palinkėdamas niekada neapleisti brevijoriaus maldos, mąstymų, prašyti Viešpaties būti gerais įrankiais jo rankose, tarnauti Bažnyčiai ir būti gerais tikinčiųjų dvasios vadovais.

Minint 44-ąją Pasaulinę visuomenės komunikavimo priemonių dieną, taip pat švenčiamų Kunigų metų ir Lietuvos laisvės atgavimo dvidešimtmečio proga arkivyskupas įteikė „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimus t. Vaclovui Aliuliui MIC ir kun. Julijui Sasnauskui OFM, aktyviems katalikiškosios žiniasklaidos bendradarbiams.

Marijonas kun. V. Aliulis MIC apdovanotas „už nepamainomą indėlį į katalikiškąją žiniasklaidą, įvairių leidinių steigimą, globą ir rėmimą ir tėvišką žurnalistų redaktorių pamainos ugdymą, už talentingos publicistikos pavyzdį, tikslią faktografiją, persmelkiamą taiklaus komentaro ir nušviečiamą švelnaus dzūkiško humoro, už autentiškai reiškiamą Bažnyčios mokymą įvairios pakraipos žiniasklaidoje, už dosnų dalijimąsi erudicija ir turtingos kalbos dovana puoselėjant terminiją ir populiarinant Šventąjį Raštą, o labiausiai – už uolų apaštalavimą ir kunigiškojo gyvenimo liudijimą“. Kun. J. Sasnauskas OFM apdovanotas „už aistringą Kristaus ieškojimą ir sykiu Dievo Žodžio skelbimą ne tik iš sakyklos, bet ir šiuolaikiniuose areopaguose, o ypač – radijo bangomis, už nuoširdų dalijimąsi savo dvasinės kelionės patirtimi nebijant aštriai ir egzistenciškai kelti tikėjimo, ištikimybės ir laisvės klausimus ir už tiesų bei atvirą požiūrį apmąstant dvasinės tėvystės ir kunigiškosios tapatybės prasmę mūsų dienomis.“

Apdovanotieji tarė padėkos žodį. Tėvas V. Aliulis trumpai paliudijo sakydamas, kad savo tarnyste jautėsi visur reikalingas („joks kankinys, šioks toks darbininkas“) ir niekur jam nebuvę blogai; ypač pasidžiaugė matydamas daug jaunų kunigų, o sutarimo tarp kartų, jo manymu, turėtų pirmiau ieškoti vyresnieji. Pasak kun. J. Sasnausko OFM, šis apdovanojimas jam ypač brangus, nes susijęs su „Kronikos“ vardu, – jos jaudinančio tikrumo šiandien turinti pasimokyti visa žiniasklaida.

Padėkojęs simpoziumo dalyviams – įvairaus amžiaus, skirtingas pareigas įvairiuose Lietuvos kampeliuose atliekantiems kunigams – už jų tarnystę, mintis šiame renginyje, arkiv. S. Tamkevičius pakvietė visus į agapę.

-kait-

Kauno metropolijos kunigų simpoziumo dalyvių sveikinimo laiškas Šventajam Tėvui Benediktui XVI

Jūsų Šventenybe,

mes, Kauno metropolijos vyskupijų ganytojai ir kunigai, Kauno arkikatedroje bazilikoje susirinkę į simpoziumą Kunigų metų proga, džiaugiamės galėdami susitelkti maldoje, drauge apmąstyti savo pašaukimą, pasidalyti sielovados patirtimi ir aptarti kunigiškosios tarnystės gaires kupiname iššūkių nūdienos pasaulyje.

Dėkojame Gerajam Ganytojui Kristui, kuris pašaukė mus būti jo sekėjais ir žmonių žvejais. Suvokdami šio pašaukimo svarbą ir atsakomybę, meldžiame Viešpatį, kad nuolat stiprintų mūsų pačių ryžtą gyventi Evangelijos dvasia ir teiktų jėgų pakelti mūsų tarnystę lydinčius sunkumus ir padėtų gyventi viltimi.

Dėkojame Jūsų Šventenybei už tėvišką rūpinimąsi Kristaus Bažnyčia. Jūsų paskelbti Kunigų metai davė akstiną naujai įvertinti kunigystės prasmę, giliau pažvelgti į šio pašaukimo esmę ir reikalavimus. Linkėdami Jums gausių Viešpaties malonių reiškiamo nuoširdžią pagarbą ir liudijame savo ištikimybę Apaštalų Sostui.

2010 m. gegužės 11 d., Kaunas

Konferencija Kunigų metams paminėti

Gegužės 8 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje vyko Kunigų metams paminėti skirta tarptautinė mokslinė konferencija „*Aš gerasis ganytojas (Jn 10, 11)*“. Kunigystės fenomenas – istorija ir dabartis“. Konferencijoje dalyvavo seminarijos klierikai, ji taip pat buvo atvira kiekvienam, kuris domisi šia tema. Svečių prisirinko beveik pilna salė. Konferenciją atidarė ir pranešėjus bei klausytojus pasveikino seminarijos rektorius kun. lic. Ž. Vabuolas.

Pirmojoje sesijoje, kurią vedė dr. I. E. Laumenskaitė, skaityti du pranešimai. Kun. prof. habil. dr. R. Dulskis pristatė temą „Nuo šamanų iki imperatorių: kunigystės fenomenas konfucianizme ir daoizme“. Lektorius savo pranešime nagrinėjo kunigystės fenomeną senosiose daoizmo ir konfucianizmo religijose. Daoizmo pirmtakais Kinijoje buvo laikomi šamanai, o konfucianizmo – orakulų žyniai. Šiandien konfucianizmas nebeturi kunigų, o anksčiau šią funkciją atlikdavo Kinijos imperatoriai, turėdavę pareigą vykdyti dangaus valią. Daoistai šiandien turi kunigus ir moralines nuostatas, kurios atitinka 10 Dievo įsakymų: atgailauti už blogus darbus, nesukčiauti, daryti gera. Konfucianizmas neskiria vertės atgailai ar maldai, o pabrėžia pagarbą dangui, moko etiškos gyvenimos.

Varšuvos Kardinolo S. Višinskio universiteto profesorius kun. habil. dr. Waldemar Chrostowski pranešime „Senajo Testamento kunigystė – istorija ir dabartis. Trečioji šventykla“ nagrinėjo kunigystės fenomeną Senajame Testamente. Senajo Testamento kunigystė, kaip pabrėžė preleentas, yra kitokia kunigystė nei krikščionybėje. Visų pirma Senajame Testamente kunigo funkcija

dėbės administracijos Švietimo planavimo ir organizavimo skyriaus vedėjo Juliaus Skestenio padėkos raštas.

Kiti viktorinos nugalėtojai padėkos raštus gavo iš Vilniaus arkivyskupijos katechetikos centro vadovės L. Jakučionienės. Atsisveikindama su apdovanojimų šventės dalyviais renginio vadovė Lina Jakučionienė sakė, jog per viktoriną įgyti gebėjimai pravers ir penktoje klasėje. Gavę atminimo dovanėles ketvirtokai ir jų mokytojai po renginio neskubėjo skirstytis, o smalsiai apžiūrėjo Bažnytinio paveldo muziejaus lobius.

-bpmi-

Seminaras Marijampolėje

Gegužės 17 d. Marijampolės marijonų gimnazijoje buvo surengtas seminaras mokytojams „Krikščioniška pedagogika ir psichologija visapusiškam asmens ugdymui“. Pranešimus skaitė ses. L. Briliūtė SF, Vilniaus akademinės sielovados centro, VU, VDA lektorė, edukologijos magistrė, ir kun. dr. V. Brilius MIC, Marijonų gimnazijos direktorius. Seminaro tikslas – padėti pedagogams geriau suvokti krikščioniškosios pedagogikos svarbą asmenybės ugdymui, socialinių ir moralinių, psichologinių principų bei krikščioniškųjų vertybių įtaką asmenybės formavimuisi. Ypatin gas dėmesys buvo skiriamas asmens ugdymui ir bendruomeniškumui, kai kuriems psichologiniams bendravimo aspektams.

Kun. dr. V. Brilius MIC savo pranešime pabrėžė asmens perduodamas vertybes kitiems (asmens ir religinę brandą, suaugusiojo individo nebrandaus religinio elgesio priežastis). Lektorė ses. L. Briliūtė SF akcentavo žmogaus, kviečiamo į asmeninį santykį su Dievu ir žmogumi, svarbą. O per tą santykį apžvelgė ir moralinių vertybių ugdymą (vienišumą ir bendrystę šeimoje bei visuomenėje, konstruktyvaus elgesio su vaiku principus ir būdus). Taip pat kalbėta apie bendravimo psichologiją (konfliktus ir jų sprendimo

būdas, dėkingumo sąvokos kontekstą). Katalikiškosios pedagogikos uždavinys – idealo vertė, idealas, vertas ne tik malonumo ar naudos, bet ir aukos. Pedagogų uždavinys – ne tik mokyti, bet ir auklėti, ugdyti asmenybes.

Seminare akcentuota, kad popiežiaus Benedikto XVI enciklikoje *Spe salvi* neigiamai vertinamas individualistinis išganymo siekis, kai šis procesas išgyvenamas atsietai nuo bendrystės su kitais. Šiuolaikinėje kultūroje, atmetus religinį matmenį, transcendenciją, *aš tikiu* užleido vietą *aš jaučiu*. Religiją bandoma pakeisti psichologija. Psichologija, terapija daugeliu atvejų yra reikalinga ir vertinga, bet ji negali atsakyti į žmogaus egzistencinius klausimus. Kaip teigia psichologai May, Jungas, Allportas, Franklis, Jamesas, tikėjimas brandina žmogų, padeda atrasti save, savo individualybę, suvienija susiskaldžiusį žmogų. Žmogus, turintis tvirtą asmeninį ryšį su Dievu, pasižymi brandesniais tarpasmeniniais santykiais. Kaip nuo pat gimimo būtina rūpintis vaiko fizine-psichine branda, taip ir tikėjimas turi būti nuosekliai ugdomas nuo mažens, tik tada religija bus vaikui lengvai suvokiama ir noriai išreiškiama ne tik vaikystėje, bet ir tolesniais jo raidos etapais.

Tiek religinis, tiek asmens brendimas yra procesas. Bręstant žmogui, asmuo iš egocentriškos savimonės turėtų pamazū pereiti į kitacentrišką savimonę. Auklėtojo ugdytojo vaidmuo – nukreipti jauną žmogų tinkama kryptimi, padėti jam susigaudyti renkantis, turėti gyvenimo tikslą, kuris būtų grindžiamas amžinosiomis vertybėmis, ir atrasti gyvenimo prasmę, ne tik imti iš gyvenimo, bet ir duoti.

Seminare pabrėžta, kad tėvai yra pirminiai savo vaikų auklėtojai, ir jų teisė bei pareiga šiuo požiūriu yra „pirminė ir pirmaeilė, palyginti su kitų auklėjamoju vaidmeniu“, tačiau tiesa ir tai, jog tarp priemonių, padedančių šeimai vykdyti savo auklėjamąsias teises bei pareigas ir papildančių jos

buvo neatsiejama nuo Jeruzalės šventyklos, kur nuolat aukoti gyvuliai permaldavimui už žmonių nuodėmes. Kitas ryškus skirtumas – kunigystė Senajame Testamente neturėjo pašaukimo matmens, buvo perduodama tėvo sūnui ir traktuojama kaip profesija. Sugriovus Jeruzalės šventyklą, nustojo egzistuoti kunigai. Judaizmas ir krikščionybė išaugo ant tos pačios Senojo Testamento dirvos, tačiau yra visiškai skirtingos religijos. Judaizme nebeliko kunigų, rabinai šiuo metu atlieka tik mokytojo, Toros aiškintojo funkciją.

Po diskusijos ir kavos pertraukos antroje sesijoje, kurią vedė kun. dokt. D. Dikevičius, buvo skaitomi trys pranešimai. Pirmasis šioje sesijoje kalbėjęs kun. dr. S. Stasiakas (Popiežiškasis teologijos fakultetas, Vroclavas), gvildendamas temą „Palyginimo apie Gerąjį Ganytoją refleksija (Jn 10, 1–21)“, pabrėžė kunigo panašumą į Kristų – Gerąjį Ganytoją. Pranešėjas, remdamasis analizuojama Evangelijos ištrauka, atskleidė Jėzaus kaip Gerojo Ganytojo santykį su avimis: jis šaukia avis vardu; jis išveda avis iš gardo ir veda jas į ganyklą; jis stojasi avių bandos priekyje, kad jos matytų paskui ką sekti.

Seminarijos dėstytoja dr. I. E. Laumenskaitė pranešime „Moteris Bažnyčioje“ pirmiausia kalbėjo apie vyrų tarnaujama kunigystę. Ji atskleidė, kad kunigas turi išgyventi savo kunigystę trimis aspektais: kaip vyras, kaip Bažnyčios sutuoktinis ir kaip tėvas. Pranešėja atskleidė ir Marijos pirmumą bei jos buvimą Bažnyčios Motina malonės plotmėje. Pasak lektorės, dvasinė motinystė Bažnyčioje yra substanciška, o dvasinė tėvystė santykiška. Dr. I. E. Laumenskaitė priminė, kad vyrų vykdoma tarnaujamoji kunigystė turi būti atliekama bendrystės ir bendradarbiavimo dvasia su moterimis, nes taip atsiskleidžia vyro ir moters vienas kito papildomumas.

Paskutinę temą „Kunigystės tarnystės samprata ir ekumenizmas“ pristatė kun. dr. S. Rumšas OP (Paryžiaus katalikų instituto Teologijos fakultetas). Jis kalbėjo apie kunigystę ekumeniniame dialoge. Anot pranešėjo, ekumeninis dialogas veda į gilesnę kunigystės supratimą pačioje Katalikų Bažnyčioje ir sykiu į kitų konfesijų brolių pažinimą.

-vksi-

Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas

Gegužės 18 d. Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos Didžiojoje auloje vyko Telšių vyskupijos kunigų kiekvieną mėnesį rengiamas susirinkimas. Po bendros maldos į susirinkusiuosius kreipėsi Telšių vyskupijos kurijos kancleris kan. bažn. t. lic. Remigijus Saunorius. Jis pristatė į susirinkimą atvykusius svečius: Algimantą Janušauską, laikinai einantį Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus pareigas, Antaną Čerešką, Kelių direkcijos Eismo saugumo skyriaus vedėjo pavaduotoją, Eglę Nemanytę, Kelių direkcijos Eismo saugumo skyriaus vyriausiąją specialistę, Vigandą Imbrasą, Lietuvos policijos eismo priežiūros tarybos vyresnįjį specialistą, Ramūną Stasiulį, Telšių apskrities VPK Kelių policijos skyriaus vyresnįjį specialistą, Romualdą Kačerauską, VĮ „Telšių regiono keliai“ direktorių, Stasį Armalį, VĮ „Telšių regiono keliai“ direktoriaus pavaduotoją – vyriausiąjį inžinierių.

Svečiai kunigus supažindino su eismo projektu „Saugokime vieni kitus kelyje“. Į susirinkusius kunigus kreipėsi ir projektą pristatė Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos laikinai einantis direktoriaus pareigas Algimantas Janušauskas. Jis kvietė parapijose dirbančius kunigus

aktyviai dalyvauti projekte, nuolat priminti tikintiesiems apie svarbą ir būtinybę laikytis eismo taisyklių, keliuose pasirinkti saugų greitį, pagarbiai elgtis su eismo dalyviais.

Vėliau Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ apžvelgė vyskupijos gyvenimo aktualijas, pristatė Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinio posėdžio metu nagrinėtus klausimus. Taip pat kalbėta apie galimybes plečiant parapijos veiklą pasinaudoti europinių struktūrinių fondų lėšomis.

Po konferencijos Telšių katedroje ganytojo vadovaujami kunigai aukojo šv. Mišias. Vyskupas per pamokslą kalbėjo apie Dievo Motinos Marijos motinystės dovaną žmonijai ir tikinčio žmogaus kelionę glaudžiantis prie Dievo Motinos. Po šv. Mišių Katedros kriptoje pasimelsta prie kankinio Dievo tarno vyskupo Vincento Borisevičiaus prašant, kad jis visuotinėje Bažnyčioje būtų išskeltas į altoriaus garbę.

Po bendros maldos bei pietų Telšių vyskupijos kunigai ir visuomenė galėjo pasiklausyti iš Vilniaus atvykusio Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinio pučiamųjų orkestro, susipažinti su saugos diržų efektyvumo įrenginiais. Visi buvo kviečiami įsigyti leidinių apie saugų eismą, šviesą atspindinčių atšvaitų.

-kasab-

Ministrantų diena

Kaip ir kasmet gegužės mėnesio pradžioje, ir šių metų gegužės 8 d. Telšių vyskupijos ministrantai rinkosi į jiems skirtą dieną. Įvairaus amžiaus patarnautojus globojo ir jais rūpinosi Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos klierikai. Įžangos žodį susirinkusiam jaunimui tarė seminarijos vadovybė bei Telšių vyskupijos licėjaus direktorius, kuris paskui į sceną pakvietė savo auklėtinius, pasiruošusius susirinkusiems seminarijos svečiams parodyti Kunigų metų tematika vaidinimą. Lygiai vidurdienį aukotos šv. Mišios, kurias celebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ. Po pietų ministrantai galėjo pabendrauti su klierikais ir apžiūrėti seminariją bei licėjų.

Į Ministrantų dieną atvyko 120 įvairaus amžiaus patarnautojų. Visi jie buvo užregistruoti ir suskirstyti į grupes, kurias globojo IV ir I teologijos kurso klierikai. Susirinkus į konferencijų salę, pirmasis žodį jaunuoliams tarė seminarijos rektorius kan. Jonas Ačas. Žaismingai kalbėdamas, jis sakė pavydįs patarnautojams, nes jie kasmet turį progą pabendrauti su seminarijoje studijuojančiais klierikais ir kartkartėmis apžiūrėti pačią seminariją. Rektorius prisiminė, jog vaikystėje, būdamas gana nedrąsus, nesiryždavo prabilti savo parapijos klebonui apie norą studijuoti seminarijoje ir tapti kunigu. Anot kaunainiko: „Taip norėdavau, kad manęs jis to paklaustų...“. Kan. J. Ačas sakė, jog pagrindinis ne tik kunigo, bet ir kiekvieno tikinčiojo ginklas – malda ir bendrystė su Dievu. „Šventumo pasieksime tik malda ir tik būdami Dievo draugais“, – kalbėjo Telšių kunigų seminarijos rektorius.

Antrasis sveikinimo žodį tarė seminarijos vicerektorius studijų reikalams kun. Viktoras Ačas. Jis mielai pasidalijo su ministrantais savo patirtimi, kai dar būdamas visai jaunas sekmadieniais į savo gimtojoje Varsėdžių parapijoje vykstančias šv. Mišias eidavo tik dėl vieno rublio ir penkių „Karvutės“ saldainių. Vicerektorius prisiminė, jog vieną sekmadienį stipriai lijo ir mama nenorėjo išleisti jo į bažnyčią. Tuomet sūnaus akyse pasirodė ašaros

auklėjamąjį darbą, mokykla pasižymi pamatine verte bei svarba. Mokykla stengiasi uoliai ir rūpestingai lavinti besimokančiųjų intelektualines, kūrybines bei estetines galias, ugdo jų gebėjimą tinkamai naudotis sveika nuovoka, valia ir emocijomis, skatina vertybių pajautą, stiprina jų teisingas nuostatas ir protingą elgesį.

Marijonų gimnazijos organizuotame seminare dalyvavo ne tik Marijampolės apskrities pedagogai, bet ir svečiai iš Kauno. Seminaro klausytojams buvo įteikti pažymėjimai.

-mgi-

Tradiciniai giedojimai

Gegužės 21 d. pavakarę į Klaipėdos etnokultūros centrą rinkosi miestelėnai ir svečiai susipažinti su gegužinėmis pamaldomis (mojavomis). Renginio pradžioje direktorė Nijolė Sliužinskienė, pasveikinusi renginio dalyvius, džiaugėsi svečiais – Kauno veterinarijos akademijos liaudies muzikos ansambliu „Kupolė“ (vad. A. Bernatonis).

„Kodėl mes čia renkamės? – taip savo kalbą pradėjo renginio vedėjas, kunigas ir muzikologas Saulius Stumbra. – Todėl, kad norime pažinti tai, ką manome žiną, vėl iš naujo atrasti liaudiškąjį pamaldumą.“ Kunigas pristatė gegužinių pamaldų kilmę, tradicijas, kaip jos pasiekė Lietuvą, kodėl tokios populiaros. Pasak kunigo, bandymų skirti visą mėnesį Marijos garbei būta jau V a. Rytuose. Mažosios Azijos koptai Marijos garbei skyrė visą mėnesį. O štai Vakaruose ši tradicija atsirado norint užgožti pagonių pavasario šventę Florą. Reikia pasakyti, jog ta šventė buvusi labai linksma: cirkai, žaidimai, liaudis, apsikaišiusi tik gėlelėmis, keldavo orgijas. Nors atėjus krikščionybei ši šventė ir išnyko, bet liekanos liko.

Pirmasis gegužę paskirti Marijos garbei sumanė Ispanijos karalius Alfonsas X (1239–1284). Italijoje šio pamaldumo pradininkai buvo šventieji Pilypas Nėris (1515–1592) ir Karolis Boromėjus

(1538–1584). Eidami nuo savo oratorijos iki Didžiosios Marijos bazilikos Romoje linksmai giedodavo Marijos litaniją (dar vadinamą Loreto litanija), pridėdavo ir giesmių. Vėliau jų pavyzdžiu pasekė keli vienuolynai. Jau tada buvo nustatyta tvarka: gelėmis puošiamas Marijos altorėlis ir meldžiamasi.

Prie šių pamaldų išpopuliarinimo pasaulyje prisidėjo jėzuitas A. Muzzareli (1749–1813), kuris 1795 m. išleido knygutę „*Il Mese di Maggio*“. Tos knygelės pagrindu popiežius Pijus VII 1803 m. leido rengti gegužines pamaldas jėzuitų gimnazijoje, jau 1815 m. jas patvirtino visai Bažnyčiai pasaulyje. Apie 1853 m. gegužinės pamaldos įvestos Lietuvoje – jos suskambo Seinų katedroje, tada Seinai buvo dar Lietuva. Jų pradininku laikomas prel. Butkevičius. Galima daryti prielaidą, jog Žemaitijoje šios pamaldos atsirado anksčiau nei Vilniuje, nes vysk. M. Valančius bičiuliavosi su minėtu prelatu ir tuoj jas įvedė Žemaitijoje, o Vilniuje jos pradėtos švęsti tik 1898 m.

Giesmė „Sveika, Marija, Motina Dievo“ yra kilusi iš Lenkijos, bet vertimas labai nutolęs nuo originalo, nors struktūra ta pati. Melodija panaši, tik labiau sulietuvinta, lenkai ją kildina iš Mozūrijos. Beje, ši giesmė giedama tik Lenkijoje ir Lietuvoje. Žinomi, atrodo, 6 vertimo variantai. Pirmasis vertimas – kun. Jono Lideikos 1866 m.

Nors ši pamaldumo praktika ir atkeliavo iš kaimyninės Lenkijos, bet prigijo savitu pavidalu. Lietuvoje tai labai populiaru malda, ypač kaime. Gegužinėse dalyvaudavo nuo mažo lig seno. Visi turėdavo savo darbų: kas gėles rinkti, kas vainikus pinti. Maldos baigdavosi ir laukais pasklisdavo dainos, rateliai drebindavo žemę. Lietuvoje gegužinės, arba *mojavos*, ypatingos tuo, jog šalia maldos būdavo vakarojama: dainuojama, einami rateliai. Tai būdavo gera proga pabendrauti.

„Kaimas išlaikęs kalbą, tradicijas ir šiandien šluosto miestui nosį. Ir šiandien važiuodami kaimų keleliais gegužės

ir šypsena jo veidą papuošė tik tada, kai mama jam davė tą patį „užmokestį“ – vieną rublį ir penkis saldinius. Kun. V. Ačas linksmai kalbėjo, jog tuomet, kai buvo mažas, jam terūpėjo tik materialinė gerovė. „Tačiau šiandien aš stoviu prieš jus jau kaip kunigas“, – drąsino vaikus vicerektorius ir patarė jiems nebijoti dažnai pasitaikančių patyčių ir tarnauti Dievo garbei. Įžanginės konferencijos pabaigoje Telšių vyskupijos licėjaus direktorius kun. Tomas Žlibinas trumpai apibūdino licėjaus veiklą ir galimybes studijuoti, po to į sceną pakvietė savo auklėtinius, kurie parodė neilgą programą. Jaunuoliai ir abiturientai giedojo giesmes ir išraiškingai pasakojo ištrauką iš Arso klebono gyvenimo.

Telšių Šv. Antano Paduviečio katedroje vyskupo J. Borutos SJ ta proga aukotose šv. Mišiose dalyvavo visi klierikai ir atvykę ministrantai, kuriems ganytojas pamokslu metu kalbėjo apie pašaukimą. Vyskupas patarnautojus taip pat ragino neapleisti savo širdyse dangiškosios Motinos ir ypač gegužę prašyti jos užtarimo. Ganytojas pasakojo: „Didžiojo karo metu vokiečių kareiviai kariavo prieš prancūzus. Vienas prancūzų kareivis, pamatęs, kad jam gresia neišvengiama mirtis – ginklas už nugaros, sušuko: „Neužmušk manęs, aš turiu motiną!“ Vokietis kareivis nuleido šautuvą. Jis negalėjo jo nušauti. Tas vienas žodis išgelbėjo gyvybę.“ Vyskupas J. Boruta SJ patikino, jog laimingas kiekvienas jaunuolis, kuris savo širdyje nešioja Motinos vardą ir juo pasitiki.

Pasibaigus šv. Mišioms iškilminga procesija buvo einama į Telšių kunigų seminarijos kieme esantį sodą, prie Švč. Mergelės Marijos statulos, kur vyko gegužinės pamaldos. Pasistiprinę seminarijos valgykloje, jaunuoliai vėl suskubo burtis į grupes, kurių vadovai aprodė Telšių kunigų seminariją bei licėjų. Drąsesni nepraleido progos pakalbinti klieriką jiems rūpimais klausimais ir džiaugėsi seminaristų nuoširdumu, rūpestingumu bei atsakingumu.

-kaš-

Šiaulių vyskupijoje paminėtas tikybos mokymo dvidešimtmetis

Gegužės 12–13 d. Šiaulių vyskupijoje įvairiais renginiais paminėtas tikybos mokymo Lietuvoje dvidešimtmetis.

Tikybos mokymo gimtadieniu laikoma 1989 metų lapkričio 29 diena, kai tuometinės LTSR švietimo ministras Henrikas Zabulis ir kardinolas Vincentas Sladkevičius pasirašė sutartį, kuria valstybė išpareigojo sudaryti palankias sąlygas tikybai dėstyti mokyklose. 1990 metų pradžioje pirmieji katechetai peržengė mokyklų slenksčius, ir tais metais tikybą pasirinko rekordškai daug – net 87 procentai – mokinių.

Gegužės 12-ąją Šiaulių universiteto Tęstinių studijų institute Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos seserys bei Šiaulių vyskupijos katechetikos centras surengė susitikimą–seminarą „Šiandienos iššūkiai krikščionybei“, kuriame dalyvavo Bostono religinio ugdymo ir pastoracijos instituto direktorius, teologijos ir religinio ugdymo profesorius Th. Groome'as. Pasiklausyti teologijos ir religinio ugdymo profesoriaus į Tęstinių studijų instituto salę susirinko nemažas būrys mokytojų, studentų, vienuolių, dėstytojų ir kitų tikybos mokymu besidominčių žmonių.

Seminaras buvo gana aktyvus: kelis kartus profesorius paskaitą keitė į gyvas diskusijas, kviesdamas susimąstyti, kiek jo aptarti klausimai aktualūs Lietuvoje ir, konkrečiai, Šiaulių vyskupijoje, kiekvieno katecheto asmeninėje pedagoginėje veikloje. Seminaro dalyviai pranešėją irgi apipylė rūpimais klausimais ir stengėsi gauti kuo daugiau atsakymų.

Gegužės 13-ąją tikybos mokymo dvidešimtmečiui skirta šventė prasidėjo šv. Mišiomis Šiaulių katedroje. Šv. Mišiose gausiai dalyvavo ne tik tikybos mokytojai – katechetai, bet ir įvairaus amžiaus vaikų bei jaunimo būrys iš Šiaulių vyskupijos mokyklų. Per pamokslą Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pabrėžė, jog šis džiugus susibūrimas yra nuoširdi padėka už Šventosios Dvasios veikimu jau net dvidešimt metų dėstomas tikybos pamokas. Ganytojas pasidžiaugė vyskupijos Katechetikos centro darbu, ypač kapeliono kunigo Tado Rudžio ir centro vadovės Danutės Kratukienės veikla. „Labai svarbu parengti sakramentams ne tik vaikus, bet ir jų tėvus, – kalbėjo vyskupas E. Bartulis. – Ir tam reikia skirti ypač didelį dėmesį. Jei užsidegs tėvų širdys, ir vaikų širdys pradės liepsnoti. Tačiau po pirmosios Komunijos, vėl patekę į nuliūdusių, pavargusių, viltį praradusių tėvų aplinką, vaikai vieni nebeišgali išlaikyti tos pirmosios Komunijos ugnelės, atšąla. Tad kunigai, tikybos mokytojai, katechetai turi daug padirbėti stengdamiesi keisti tokias situacijas.“

Toliau renginys persikėlė į Šiaulių kultūros centrą, kur pirmiausia buvo pristatyta Šiaulių vyskupijos katechetikos centro veikla. Vėliau paskelbti tikybos mokymo dvidešimtmečiui skirto mokinių konkurso „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją“ (Mk 16, 15) rezultatai bei nugalėtojai. Savo darbuose mokiniai gilinasi į pašaukimų temą ir tai išreiškė įvairiomis meninėmis formomis. I–IV klasių mokiniai savo piešiniuose vaizdavo Biblijos veikėjus, penktokai–aštuntokai parengė pranešimų apie vietos parapijas, šventuosius, tikėjimo liudytojus. Devintokai–dvyliktokai konkursui pateikė apie pašaukimus liudijančių fotodarbų. Apdovanojimai, padėkos raštai buvo įteikti ne tik laimėjusiems mokiniams, bet ir jų mokytojams, padėjusiems pasirengti konkursui. Kultūros centre susirinkę vyskupijos tikybos mokytojai, mokiniai, dvasininkai, švietimo skyrių ir centrų atstovai galėjo apžiūrėti mokinių parodą, pasidžiaugti jų darbais, pasiklausti mokinių pranešimų bei atliekamų muzikos kūrinių. Šventę vedė Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos gimnazistai Viktorija Barkauskaitė ir Mantas Jankus.

Kadangi konkurso metu mokiniai gilinosi į pašaukimo temą, pranciškono Pauliaus Vaineikio buvo paprašyta paaiškinti, kas yra pašaukimas. „Švenčiame Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmetį. Tą dieną, kai Lietuvos švietimas atidarė mokyklos duris Kristui, Lietuva iš tiesų atgavo nepriklausomybę. Nes niekas negali taip išlaisvinti, kaip Kristus“, – kalbėjo brolis Paulius. Paskui jis papasakojo savo atsivertimo istoriją.

Mokinių konkurso „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją“ laureatais tapo ir pirmąsias vietas pelnė: mažiausiųjų grupėje – Kelmės rajono Gailių pagrindinės mokyklos pirmokė Martyna Lymantaitė už piešinį „Ievos ir Adomo nuodėmė“, penktų–aštuntų klasių grupėje – Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos komanda: Monika Vančiauskaitė, Edvardas Volkovas, Greta Čepulytė, Raminta Mogilaitė, Eulalija Skėlaitė – už pristatymą „Pašaukimai XXI amžiuje“. Gimnazijos pirmų–ketvirtų klasių grupėje lyderiu pripažintas Radviliškio Vaižganto gimnazijos gimnazistas Deividas Arcišauskas už fotodarbą „Pašaukimui amžius ne riba“.

mėnesį matysim būrelius giedančių prie koplytėlių, kryžių, Lurdu“, – kalbėjo renginio vedėjas.

Po gegužinių pamaldų pristatymo „Kupolės“ vadovaujami visi giedojo Mergelės Marijos litaniją. Darniai skambėjo giesmė, tartum liudydama šios pamaldumo praktikos populiarumą ir šiandien. Svečių kolektyvas dar pagiedojo pačių etnografinių ekspedicijų metu surinktų giesmių Mergelės Marijai, atsakė į dalyvių klausimus. Po to folkloro ansamblio „Kuršių ainiai“ (vad. A. Vozgirdas) visi buvo pakviesti į linksmą gegužinę su skambia liaudies daina, žaidimais, rateliais.

Renginių ciklas „Tradiciniai giedojimai“ – tai bandymas didmiesčio gyventojams, dažnai jau praradusiems savo šaknis, nutolusiems nuo tradicijų ar jų net negavusiems iš šeimos, pristatyti didžiulį turtą – katalikų liaudiškojo pamaldumo praktikas, jas gaivinti ir grąžinti į gyvenimą.

-kss-

Prof. Thomo Groome'o viešnage

Gegužės 8–15 d. Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos kvietimu antrą kartą po 18 metų Lietuvoje lankėsi vienas garsiausių pasaulyje teologijos ir religinio ugdymo ekspertų prof. Thomas Groome'as, Religinio ugdymo ir pastoracijos instituto Bostono jėzuitų universitete direktorius. Lietuvos tautinės ir religinės laisvės dvidešimtmečio proga siekta aplankyti įvairius Lietuvos religinio ugdymo centrus ir susitelkti ties pastoracinio, religinio ugdymo bei veiksmingos katechezės aspektais.

Profesorius lankėsi Vilniuje (VPU Tikybos katedroje ir Eucharistinio Jėzaus seserų vienuolyne), Kaune (VDU Katalikų teologijos fakultete ir Paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centre), Šiauliuose (ŠU Tėstinių studijų institute) ir Marijampolėje (Pastoracijos centre); taip pat buvo parengtos dvi laidos Marijos radijuje visai visuomenei.

-Iz-

Seminariai vyko šiomis temomis: „Jėzus kaip katechezės ir tarnystės šerdis ir modelis“, „Kaip mes tampame katalikais ir kas mus palaiko“, „Tikėjimo dalijimosi metodas kaip veiksminga aktyvaus krikščionių ugdymo priemonė“, „Jėzuitiškojo dvasingumo ir jėzuitiškosios pedagogikos ypatumai“.

Svečias savo pranešimuose pagrindinį dėmesį skyrė Jėzui Kristui, tikėjimo šerdžiai ir centrui, ir Jėzui Kristui kaip tikėjimo mokymo modeliui. Buvo išskirti istorinio ir tikėjimo Kristaus ypatumai remiantis Šventuoju Raštu, taip pat gilintasi į paties Jėzaus mokymo aspektus ir jo esminių idėjų taikymą šiandien mokant tikėjimo. Profesorius analizavo, kaip katalikiškasis ir ignaciškasis dvasingumas įkvepia gyvenimą bei mokymo programą. Jis taip pat pristatė savo paties sukurtą *tikėjimo dalijimosi* metodą kaip vieną iš veiksmingų modelių mokyti tikėjimo vienijant žmogaus gyvenimą ir tikėjimą.

Važinėdamas po Lietuvą prof. Th. Groome'as pastebėjo didelius pokyčius: materialinius (geri keliai, nauji arba remontuojami pastatai, daug parduotuvių ir t. t.), psichologinius (žmonės atviresni, kūrybiškesni, drąsesni, daugiau šypsosi ir t. t.) ir dvasinius (žmonės ieško prasmės, gilesnio tikėjimo, atvirai dalijasi tikėjimo ir gyvenimo patirtimi, vertina kitas kultūras, daug religinės literatūros ir t. t.). Daug kur auditorijos buvo pilnos. Tai rodė susidomėjimą religinio ugdymo svarba, profesoriaus sukurtu *tikėjimo dalijimosi* metodu ir šiandieniniais iššūkiais krikščionims.

-sdv-

Keliais žodžiais

Kazlų Rūda. Gegužės 8 d. Švč. Jėzaus Širdies parapijoje Vilkaviškio vyskupas R. Norvila suteikė Sutvirtinimo sakramentą 31 jaunuoliui.

Gegužės 9 d. iškilmingas šv. Mišias aukojo švenčiantis auksinį kunigystės

„Gyvybės diena – gyvenimo prasmės ieškojimo diena“

Gegužės 8-ąją Žagarės gimnazijoje surengta Pasaulinei gyvybės dienai skirta konferencija „Gyvybės diena – gyvenimo prasmės ieškojimo diena“. Joje buvo pristatyti Šiaulių apskrities mokyklų 5–12 klasių mokinių ir mokytojų sveikatos tiriamieji darbai. Pagrindiniai konferencijos organizatoriai – Žagarės gimnazijos mokinių klubas „Sveika mokykla“ ir Žagarės parapijos klebonas Marius Dyglis. Surengti konferenciją padėjo Joniškio rajono Švietimo centras, rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, Žagarės socialinių paslaugų centras ir Žagarės regioninis parkas.

Konferencijos išvakarėse, gegužės 7-ąją, Žagarės mažojoje Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kuri žinoma kaip Dievo tarnaitės Barboros Žagarietės kriptos bažnyčia, parapijos klebonas Marius Dyglis vedė jaunimo pamaldas, vyko Švenčiausiojo Sakramento adoracija, buvo giedamos giesmės.

Žagarės gimnazijoje įvykusioje konferencijoje, be gausaus apskrities mokinių būrio, mokytojų bei miestelio bendruomenės atstovų, dalyvavo ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Rengininio metu giedojo iš Klaipėdos atvykusi Marijos Taikos Karalienės bažnyčios jaunimo choro grupė, vadovė – Gražina Ribokaitė, ir Žagarės sakralinės muzikos ansamblis, vadovaujamas Irenos Stripinienės.

Konferencijos svečią, Šiaulių vyskupą Eugenijų Bartulį mokiniai iškilmingai pasitiko prie gimnazijos durų. Vėliau konferencijos dalyviai – mokiniai, mokytojai, Žagarės seniūnė Stasė Eidukienė, gimnazijos direktorius Virgilijus Kančelskis, Žagarės regioninio parko direktorius Mindaugas Balčiūnas – kartu su vyskupu E. Bartuliu išėjo į mokyklos kiemelį, kur visi sugiedojo giesmę, o po jos paleido į dangų baltus balandžius. Pakilaus jausmo apimti mokiniai džiugiai plojo.

Konferenciją vedė mokinių klubo „Sveika mokykla“ prezidentas Laurynas Ginkus ir klubo narė Brigita Daunytė. Įžangos žodžiais konferenciją pradėjo Žagarės gimnazijos direktorius Virgilijus Kančelskis ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Direktorius V. Kančelskis labiausiai džiaugėsi mokinių klubo „Sveika mokykla“ veikla ir jų indėliu rengiant šią konferenciją. „Klubas ne tik skiria daug jėgų kasdieniams mokyklos reikalams, bet ir organizuoja prasmingus renginius“, – kalbėjo gimnazijos direktorius priminęs, jog šiemet klubas mini savo gyvavimo ir veiklos dešimtmetį. Ta proga direktorius aktyviems gimnazistams linkėjo gerų idėjų, ištikimų bendraminčių, sėkmingo tradicijų puoselėjimo.

Konferencijos svečias Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis atkreipė dėmesį, kad vien renginio pavadinime „Gyvybės diena – gyvenimo prasmės ieškojimo diena“ užfiksuotos nepaprastai gilios mintys. Pasaulyje yra daug grožio, tik kartais jį užtemdo neatsakingi žmogaus žingsniai, veiksmai ir darbai, – kalbėjo vyskupas. – Kad tokių klaidų nedarytume, kad būtume ne mirties, o gyvybės kultūros kūrėjai, turime žvelgti į amžinąjį Kūrėją ir mokytis iš jo. Svarbiausia ieškoti Dievo valios ir vykdyti tai, ko Dievas nori iš mūsų. Tada į pasaulį ateina tikroji šviesa, tiesa, džiaugsmas, meilė. O meilėje išsiskleidžia žiedai, dovanojantys naują gyvybę.“ Vysk. E. Bartulis kvietė prisiminti šventųjų gyvenimus ir mokytis iš jų – remtis šventosios Faustinos prasmingais žodžiais: „Mano

gyvenime nuo šiol nėra mano valios“, kurti gyvybės kultūrą taip, kaip tai darė Švenčiausioji Mergelė Marija ištardama „Taip“ Dievo valiai.

Pirmąjį pranešimą apie gyvenimo prasmę parengė Žagarės gimnazijos neformalaus ugdymo mokytoja Stasė Grinienė. Mokytoja papasakojo net apie kelis šiomis dienomis Dievo tarnaitės Barbaros Žagarietės užtarimu įvykusius stebuklus: po onkologinės ligos pasveiko mokytojos draugė, nuo kiaušinių gripo išsigydė gėlininkė Daiva, kūdikio laukiasi moteris, kuri net šešerius metus nebesitikėjo šito stebuklo. Buvusios lignonės ir būsimoji mama bei jų artimieji tvirtai įsitikinę, kad sveikata ir motinystės džiaugsmas buvo grąžinti Barbaros Žagarietės užtarimu. Apie išgijimą pirmuosiuose savo puslapiuose rašė rajono ir apskrities laikraščiai.

Konferencijoje perskaityta nemažai pranešimų: „Tabakas chemiko akimis“ bei „Krituliai ir jų pH“, kuriuos parengė Joniškio rajono Jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos auklėtiniai, „Saldumynai – papildomas greitos energijos šaltinis“, parengtas Žagarės gimnazijos septintokų F. Šukytės ir J. Juškevičiaus. Gimnazijos dešimtokas Dominykas Jurgutis kalbėjo apie triukšmo įtaką žmogaus sveikatai, o dešimtokė Sandra Radčenkaitė pristatė „Mažus mažos Žagarės stebuklus“. Apie vaistų ir liaudies medicinos panaudojimą įvairioms ligoms gydyti kalbėjo devintokės A. Makaveckaitė ir F. Dunauskaitė. Pranešėjams pasirengti padėjo gimnazijos mokytojos Alma Kančelskienė ir Daiva Skirienė, Joniškio rajono Jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos mokytoja Stefanija Grigaliūnienė. Konferenciją vainikavo klubo „Sveika mokykla“ prezidentas vienuoliktokas Laurynas Ginkus ir klubo vadovė socialinė pedagogė Irena Buivydienė, pristatydami susirinkusiems klubo veiklą per dešimtį jo gyvavimo metų.

Tardamas konferencijos uždarymo žodį Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis džiaugėsi pristatytais mokinių darbais ir jų atliktais tyrimais, sakė išgirdęs daug įdomių minčių. Vyskupą džiugino ir tai, kad konferencijoje nemažai dėmesio buvo skirta Dievo tarnaitėi Barbarai Žagarietei.

Žagarės gimnazijoje konferencijos Pasaulinės gyvybės dienos proga rengiamos kasmet ir yra tapusios gražia tradicija, sutelkiančia mokinius, mokytojus ir visą miestelio bendruomenę prasmingiems susitikimams bei pokalbiams.

-Iz-

Šiaulių katedroje – giesmių šventė

Gegužės 7 d. Šiaulių katedroje nuskambėjo Šiaulių vyskupijos vaikų ir jaunimo giesmių šventė „Giesmių pynė Marijai“. Šventę organizavo Šiaulių „Sandoros“ katalikiškoji pagrindinė mokykla ir Šiaulių vyskupijos jaunimo centras, šventės globėjas – Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Tai jau trečiasis jaunųjų giesmininkų sąskrydis Šiaulių vyskupijoje.

Šį kartą į giesmių šventę susirinko 46 kolektyvai, daugiau nei 700 vaikų ir jaunuolių iš visos vyskupijos kampelių. Vien iš „Sandoros“ mokyklos buvo per 100 dalyvių. Atvyko ir svečių – Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos vaikų ir jaunimo choras.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo vyskupas E. Bartulis. Per pamokslą vyskupas dėkojo kolektyvus parengusiems vadovams ir renginio organizatoriams, o labiausiai džiaugėsi gausiai į Šiaulių katedrą susirinkusiais

jubiliejų kunigas Ignas Plioraitis. Kazlų Rūdos muzikos mokyklos jaunių choras ir mišrus choras „Viltis“ atliko Šarlio Guno Mišias *C-dur*. Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila įteikė jubiliatui simbolinę lazda – ir garbaus amžiaus simbolį, ir garbingo jubiliejaus ženklą – ir padėjo už pasiaukojimą ir ištikimybę. Kunigas Ignas Plioraitis aukėjo Mišias dėkodamas Dievui už gyvenimą ir globą per visus 50 kunigystės metų, taip pat meldėsi už visus šv. Mišių dalyvius. Po šv. Mišių jubiliatą sveikino buvęs parapijos klebonas kun. T. Valianas, Vilkaviškio vyskupijos generalvikaras kun. G. Kuliešius, Eucharistinio Jėzaus kongregacijos seserys, meras V. Kanevičius su žmona, parapijiečiai, choristai, svečiai iš Kauno ir Kapčiamiesčio. Vėliau „Parko svetainėje“ surengta agapė, kurią išradingai vedė kun. Juozas Fakėjavas.

Tą pačią dieną Marijampolės Šv. Arkangetelo Mykolo bazilikoje auginsius kunigystės jubiliejus minėjo ir kunigo Igno Plioraičio kurso bičiuliai kunigai Vytautas Užkuraitis ir Kazimieras Valeikis. Kartu su jais šv. Mišias aukėjo vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC.

-vf-

Domeikava. Gegužės 17 d. Domeikavos Lietuvos kankinių bažnyčioje Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas Sutvirtinimo sakramentą suteikė 48 jaunuoliams. Drauge buvo paminėta parapijos klebono kunigo Roberto Skrinško 15 metų klebonavimo parapijoje sukaktis (tai pirmasis šios parapijos klebonas; iki tol kuriama parapija buvo aptarnaujama Vilijampolės parapijos kunigų). Parapijos šventėje dalyvavo kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas, Kauno II dekanato kunigai. Kun. R. Skrinšką pasveikino LR Seimo narys Justinas Urbanavičius, Kauno r. mero vardu vicemerė Nijolė Kliučienė, Domeikavos architektas Kęstutis Pempė, Vilniaus akademijos prof. Mindaugas Šnipas, Domeikavos gimnazijos direktorius Dalius Vibrantis ir pavaduotojos, taip pat seniūnijos, parapijos organizacijų

atstovai. Per šv. Misias giedojo Domeikavos jaunimo choras, vadovaujamas Rasos Andriukaitienės.

-dg-

Jonava. Jonavos Šv. apašt. Jokūbo parapijoje veikiantis Vaikų dienos centras, birželio mėnesį švęsiantis pirmąjį gyvavimo gimtadienį, neseniai sulaukė didelės labdaros siuntos iš Italijos: drabužių, batų, patalynės, žaislų, vaistų ir kitų daiktų. Paramą atsiuntė viena Italijos parapija, bendradarbiaujanti su Lietuvoje misiją atliekančiu ir Kauno kunigų seminarijoje tarnaujančiu italų kunigu Renato Albeni. Pasak Jonavos Šv. apašt. Jokūbo parapijos klebono kun. Audriaus Mikitiuko, parama leis padėti ne tik Vaikų dienos centro lankytojų šeimoms, bet ir kitiems bendruomenės nariams, kurie dėl vieno ar kito priežasčių šiuo metu išgyvena nepriteklių. Drauge norima suteikti žmonėms dvasinės stiprybės, pakviesti prisidėti juos prie parapijos veiklos. Gauta parama buvo pasidalyta ir su viena katalikų parapija Baltarusijoje. Parama bus dalijama bendradarbiaujant su Jonavos parapijos *Caritas*, informacija taip pat perduota Jonavos Socialinių paslaugų centrai.

-jpi-

Nauji leidiniai

Jean-René Bouchet. Šv. Dominykas. – Vilnius: Aidai, 2010.– 132 p.

Jeano-René Bouchet knyga nėra tipinė istorinė studija apie šv. Dominyką. Juo labiau tai ne pamaldus pasakojimas apie stebuklingus įvykius. Tai – gyvenimo perskaitymas. Istorija autoriui yra tarsi pretekstas, leidžiantis pažvelgti į pamokslininkų ordino įkūrėją bei jo misiją mūsų laikų akimis, bandant surasti ne tikslų atsaką į šiandienos klausimus, o semiantis paskatinimo ir drąsos priimti naujus iššūkius. Šv. Dominyko pavyzdys ragina gyventi evangeline dvasia, kad ir koks būtų pasaulis.

įvairaus amžiaus giesmininkais. „Šiandien jūs giedate dangaus ir žemės Viešpačiui. Jokios eurovizijos jums nesuteiktų didesnės laimės! – kalbėjo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. – Giedokite džiugiai, iš visos širdies, dėkodami Dievui už gražius balsus, tyrą jaunystę ir bundantį pavasarį. Giedokite taip, kad jus išgirstų visa Lietuva ir prisikeltų naujam tiesos, meilės, džiaugsmo bei šventumo gyvenimui!“

Šv. Mišių metu giedojo jungtinis vaikų ir jaunimo choras. Po šv. Mišių prasi-dėjo koncertas, o prieš tai Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis LR Seimo nariui Valerijui Simulik už paramą rengiant giesmių šventę įteikė padėkos raštą. Organizatoriai taip pat dėkojo Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos parapijos klebonui Rimantui Žaromskiui, suteikusiam asmeninę materialinę paramą.

Giesmių koncerto pradžioje savo skambiais balsais visus džiugino Šiaulių lopšelių ir darželių auklėtiniai, o giesme „Sveika, jūrų Žvaigžde“ šventę pradėjo klaipėdiečiai. Giedojo Šiaulių „Sandoros“ katalikiškosios pagrindinės mokyklos, Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos, kitų mokyklų ir parapijų jaunimo chorai. Taip ir susivijo giesmių pynė. Šventę pabaigė iš tolimiausio vyskupijos kampelio – Žagarės atvykę choristai.

Giesmių šventė ne tik suvienijo mokyklų ir parapijų chorus bendrai giesmei. Visi renginio dalyviai piešė ir savo rankų trafaretus – piešiniai bus įrišti į knygą ir artimiausiomis dienomis padovanoti Šiaulių vyskupui Eugenijui Bartuliui.

-lz-

Prisiminta ses. Joana Juozapaitytė

Gegužės 7 d. Šiaulių rajono Voveriškių pagrindinėje mokykloje buvo surengtas kraštietės, slaptosios pedagogės ir slaptosios vienuolės Joanos Juozapaitytės-Jonės mirties 30-ųjų metinių paminėjimo vakaras. Renginio iniciatorė – sesuo eucharistietė, J. Juozapaitytės mokinė, Šiaulių universiteto docentė, dr. Danė Šlapkauskaitė SJE, organizatoriai – Voveriškių pagrindinės mokyklos bendruomenė.

1921 m. sausio 25 dieną Šiaulių valsčiuje, Voveriškių kaime gimusiai Joanai Juozapaitytei Dievo valia buvo lemta tapti kunigo jėzuito Pranciškaus Masilionio įsteigtos Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos pirmąją seserimi ir pirmąją generaline vyresniąja. Amžinųjų įžadų metu gauti vardai tuo metu būdavo slepiami, tad mažai kam buvo žinomas ir Eucharistinio Jėzaus Paulės vardas. Slaptasis vienuolynas įkurtas 1947-aisiais, gūdaus pokarinio sovietmečio metais, Šiauliuose. Čia gimė sprendimas įsteigti kongregaciją, čia buvo ir pirmieji seserų namai. Vėliau kelios seserys ir vyresnioji Jonė gyveno Kaune.

Generalinė vyresnioji turėjo daug pareigų ir dar daugiau rūpesčių. Ji ne tik privalėjo ugdyti jai patikėtas dvasios seseris – buvo nuolatos persekiojama sovietinių pareigūnų, turėjo slapstyti, patirti kratas. Savo pareigų našta be jokios pertraukos Joana Juozapaitytė kantriai nešė trisdešimt trejus metus, iki pat mirties – per visą sovietmetį. Tai, pasak daugelio amžininkų, buvo tikras žygdarbis.

Į Voveriškių pagrindinėje mokykloje organizuotą Joanos Juozapaitytės mirties 30-ųjų metinių paminėjimo vakarą iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių suvažiavo

nemažas būrys žmonių: J. Juozapaitytės giminaičiai, kiti artimieji, jos suburtos bendruomenės dvasios seserys, dvasininkai.

Renginių pradėjusi Voveriškių mokyklos direktorė Danguolė Tamutienė pasidžiaugė, kad Voveriškiai, besididžiuojantys šiame Lietuvos kampelyje gimusiais iškiliais žmonėmis, turi galimybę prisiminti ir puoselėti atminimą dar vienos garbingos kraštetės, slaptosios pedagogės ir slaptosios vienuolės Joanos Juozapaitytės.

Į paminėjimą atvykusi J. Juozapaitytės jauniausioji sesuo Bernadeta Juozapaitytė-Paičienė pasakojo, kaip tėvas, nugirdęs apie Jonės planus stoti į vienuolyną, pakėlė namie triukšmą, nors ir buvo tikintis žmogus, kaip mama braukė ašaras, o Jonė į savo naująjį gyvenimą išėjusi nešina mažu ryšulėliu.

Prisiminimais dalijosi bei savo sukurtą filmą apie tetą Jonę pristatė Joanos Juozapaitytės dukterėčia žurnalistė Dalia Kutraitė. Su tėvais, mama Ona Juozapaityte-Kutriene ir tėvu Vitu Kutra, sugrįžusi iš Sibiro į Kauną, Dalia kurį laiką gyveno tetos Jonės namuose ir, pasak jos pačios, tai buvo laimingiausias ir ilgiausias jos vaikystės laikotarpis. „Teta Jonė buvo pirmoji mano pedagogė, sudėjusi į širdį ir galvą tai, be ko daugiau neapsiėjau visą gyvenimą“, – sakė Dalia Kutraitė. Ji apgailestavo, kad, jau dirbdama televizijoje ir kalbindama daugybę žmonių, neturėjusi progos pakalbinti tetą J. Juozapaitytę, tad filmo medžiagoje panaudoti tik kitų žmonių pasakojimai ir prisiminimai.

J. Juozapaitytės mokinė, Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos vienuolė Danė Šlapkauskaitė apie savo vyresniąją kalbėjo irgi šiltai. „Jonę vertinau kaip tikrą Viešpaties tarpininę, nedvejojau jos išmintimi ir pareikšta Dievo valia. Jos visapusiškas rūpinimasis mumis, seserimis, drausmės ir meilės pamokos atrodė atitinkančios ne tik kongregacijos motinos pareigas. Ji buvo visų mūsų antroji motina.“

Kunigas jėzuitas Algirdas Paliokas SJ prisiminė, kaip jaunystėje, jam dar rengiantis stoti į Kunigų seminariją, J. Juozapaitytė stiprino jo dvasią ir davė daug naudingų pedagoginių patarimų, o kun. Vytautas Butkus pasakojo, kaip Kaune, dirbdamas vikaru Kauno katedroje, bendravo su kunigu P. Masilioniu SJ ir ses. J. Juozapaityte, kūrė slaptą klierikų draugiją.

Įdomių minčių susitikime išsakė Aldona Kryžanauskienė. Būdama dar visiškai jauna ji ketino tapti vienuole, tačiau vyresnioji J. Juozapaitytė ją įtikinusi, kad jos kelias – ne vienuolyne, kad Lietuvai reikalingos ir geros motinos.

Prisiminimo vakare koncertavo Voveriškių pagrindinės mokyklos mokiniai, dainavo Voveriškių kaimo moterų ansamblis „Vovingė“, veikė paroda „Slaptosios pedagogės ir vienuolės Jonės gyvenimo keliu“. Buvo skaitomos J. Juozapaitytės dienoraščio ištraukos: „Pasiilgau namų, tėviškės malonios aplinkos, ir ašaros tik po blakstienom; rodos, viską paliktum ir bėgtum ten, kur mieli žmonės, normalus gyvenimas, bet dėl Tavęs myliu viską, ką Tu myli, ir dėl Tavęs išsižadau visko, o ypač savęs.“

Joana Juozapaitytė – sesuo Paulė mirė 1980 m. gegužės 12-ąją, palaidota Kaune, Eigulių kapinėse.

Anthony Bloom. Dvasinė kelionė. – Vilnius: Aidai, 2010. – 132 p.

Vidinės kelionės gairėmis šioje knygoje pasirinkti jaudinantys Evangelijos puslapiai. Jų apmąstymui išminties semiamasi iš Rytų ir Vakarų krikščionių dvasinio mokymo ir iš asmeninės ganytojo ir vienuolio patirties. Anthony Bloomas – stačiatikių vyskupas, visą gyvenimą dirbęs tremtyje – Prancūzijoje ir Anglijoje, gebėjo dvasinės patirties gelmėje rasti atsaką į mūsų laikų europiečio rūpesčius ir paieškas. Ši knyga, tėvo Stanislovo pastangomis pasirodžiusi pogrindžio savilaidoje, lieka tokia pat gyva ir šiandieniam dvasinių orientyrų ieškančiam žmogui.

Constant Tonneler. 15 maldos dienų su Terese Lizjiete. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2010. – 96 p.

Šv. Teresė Lizjietė (1873–1897) – viena iš mylimiausių ir žinomiausių Katalikų Bažnyčios šventųjų. Misijų globėja ir jauniausia Bažnyčios mokytoja. Grumiantis su išbandymais jos atrastas meilės ir pasitikėjimo kupinas „mažasis kelelis“, pačius „mažiausius“ vedantis šventumo link, tapo švyturiu daugelio žmonių gyvenime. Tikėti Meile, panirti į Meilę ir Ja gyventi, o kelio pabaigoje sudegti Meilės liepsnose – tokia mūsų kelionė žemėje į naująjį gyvenimą. Ši nedidelė mąstymų knygelė kiekvienam padės patirti švelnų mažutėlio nuolankumą ir didelę Jėzaus meilę. Apmąstydamas šv. Teresės Lizjietės mintis, skaitytojas ras pagalbą besimeldamas ir vienumoje, ir maldos grupėse. Knygelė padės ugdyti bendruomeninį ir asmeninį dvasingumą. Ji rekomenduojama rekolekciuose.

-Iz-

DĖKOJIMAS IR AUKA

Viešpaties Kūnas ir Kraujas (C)
Pr 14, 18 –20; 1 Kor 11, 23 –26; Lk 9, 11b–17

Šiandienos iškilmė skirta Eucharistijai, kuri yra mūsų krikščioniškojo gyvenimo „versmė ir viršūnė“. Eucharistija lydi mus gyvenimo kelionėje, ji vienija ir maitina Dievo tautą. Liturginiai skaitiniai mums atskleidžia Eucharistiją kaip dėkojimą, dangiškąjį maistą ir auką. Jėzus laimina mus pačiu savo buvimu. Jis yra gyvybės Duona, Aukotojas ir Auka.

Apie Pradžios knygoje minimą Melchizedeką žinome nedaug – jis kunigas ir karalius, aukojantis padėkos atnašas ir laiminantis Dievo vardu. Melchizedekas veikia kaip tarpininkas tarp žmonių ir Dievo. Grįžęs po sėkmingo mūšio Abraomas suvokia, jog už pergalę turi būti dėkingas Dievui. Jis atpažįsta Melchizedeko šventumą. Abraomas gyveno taikoje su Dievu, todėl laiminamas taika. Melchizedekas aukoja duonos ir vyno auką, dėkodamas už Abraomą, o Abraomas priima Melchizedeko palaiminimą. Anuomet aukos paprastai būdavo gyvuliai, bet Melchizedekas aukoja duoną ir vyną. Ši padėkos auka – Eucharistijos provaizdis. Šia auka Abraomas patvirtina sandorą su Dievu ir išreiškia tai atiduodamas dešimtinę. Dešimtinės principas moko suvokti, kad visa, ką turime, kyla iš Dievo. Naujojoje Sandoroje taika reiškia išganymą: pats Kristus yra mūsų taika. Per kiekvieną Eucharistiją Kristus vykdo „sutaikinimo tarnystę“, drauge dėkojame ir dalijamės Dievo dovanojama ramybe. Krikščionys Melchizedeko figūroje įžvelgia Jėzaus Kristaus provaizdį (plg. *Žyd* 7). Kristus yra amžinasis kunigas ir karalių karalius, aukojantis padėkos auką už savo tikinčiuosius. Kristus be galo didingesnis už Melchizedeką, nes pats yra ir Aukotojas, ir Auka. Per Eucharistiją Jėzus aukojasi už savo žmones ir atsiduoda kaip dvasinis maistas. Jis neskirtas tiems, kurie neišpažįsta tikėjimo.

Luko evangelijoje prieš duonos padauginimo pasakojimą nuskamba Erodo klausimas: „Kas yra šitas, apie kurį girdžiu pasakojant tokius dalykus.“ Į šį klausimą toliau tame pačiame skyriuje atsako Petras: Jėzus yra Dievo Mesijas. Luko pasakojime minia patikliai atsiduoda Dievo valiai, o mokiniams, priešingai, tebestinga pasitikėjimo. Evangelistas pastebi, kad diena „pakrypo vakarop“: tai tas pats metas, kai Emauso mokiniai pažino Jėzų laužant duoną. Jėzus stebuklingai pamaitina didžiulę minią, kurioje suskaičiuota penki tūkstančiai vyrų. Galime įsivaizduoti vien techninio pobūdžio sunkumus maitinant tokią žmonių galybę, o ką jau kalbėti apie tai, kad mokinių išteklių tebuvo tik dvi žuvis ir penki kepalėliai duonos. Eucharistiją atpažįstame pa-

sakojimo kulminacijoje, kai Jėzus paėmė duoną, pakėlė akis į dangų, ją laužė ir davė mokiniams dalyti. Būriais paskirstyta minia tampa Dievo tauta, kuriai tarnauja paskirtieji apaštalai. Evangelijoje ne kartą aprašyta, kaip Jėzus gydė atskirus žmones, tačiau nerašoma, kad jis būtų pavieniui maitinęs. Duonos ir žuvies padauginama ne tik kūno alkui numalšinti, tai nurodo būsimąjį dangaus karalystės pokylį. Evangelijoje rašoma: visi valgė ir pasisotino. Jėzaus įvykdytas duonos padauginimas nepalyginamai pranoksta panašų pranašo Elišos stebuklą ar izraelitų pamaitinimą dykumoje (plg. 2 *Kar* 4, 44; *Iš* 16, 8.12). Eucharistija yra žmogui būtinas dvasinis maistas, ir Dievas jo teikia iki soties. Knygoje „Jėzus iš Nazareto“ popiežius Benediktas XVI apmąsto Viešpaties maldą. Ketvirtuoju prašymu: „Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien“ pabrėžiamas įvardis „mūsų“. Kas prašo duonos šiai dienai, išsako savo neturtą ir sudeda viltis į Dievą. Meldžiamės solidariai su tais, kurie iš tikrųjų yra vargšai ir alksta. Popiežius toliau atskleidžia, kad kasdienės duonos prašyme iškyla taip pat ateities horizontas. Sykiu prašome būsimosios duonos, „tikrosios Dievo manos“. Ketvirtąjį „Tėve mūsų“ prašymą Bažnyčios tėvai vieningai suprato kaip Eucharistijos prašymą. Pasak šv. Kiprijono, Eucharistija yra „mūsų“, Jėzaus Kristaus mokinių, duona. Turime bijoti vienintelio dalyko: atsiskyrimo nuo Kristaus

Apaštalas Paulius susieja Eucharistiją su Viešpaties kančia ir mirtimi. Jis rašo korintiečių bendruomenei, išgyvenančiai įtampas ir vienybės stoką. Aprašant Eucharistijos įsteigimą nurodoma: tą naktį Jėzus buvo išduotas. Po to Paulius priduria: „Kada tik valgote šitą duoną ir geriate iš šitos taurės, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis.“ Kai priimame Kristaus kūną ir kraują, mumyse apsigyvena gyvasis Kristus. Jis veda mus per mirtį į gyvenimą. Priėmęs Komuniją žmogus išoriškai nepasikeičia, tačiau jo širdyje vyksta slėpiningas mirties ir prisikėlimo vyksmas. Viešpats vienu metu griaua ir kuria iš naujo. Panašiai vyksta, kai grūdas dirvoje apmiršta ir iš jo kyla naujas daigas. Mumyse apmiršta senasis žmogus ir vis labiau apsigyvena Kristus. Žodis *Eucharistija* reiškia dėkojimą. Mūsų auka yra padėka. Per ją mūsų gyvenimas perkeičiamas: jis virsta dėkojimu. Vis dėlto dažnai matome ir kitokių perkeitimų, vedančių į mirtį. Gyvenimas paverčiamas malonumų ieškojimu, valdžios troškimu ar bespalve rutina. Santuokinė meilė pavirsta šaltu abejingumu, pasitikėjimas – nuodingu skepticizmu. Kunigystės kelyje taip iškyla širdies surambėjimo pavojus išblėsus pirminiam uolumui. Pražūtingų pokyčių būtų mažiau, jei kasdienos gyvenime nuoširdžiai vienytumės su Kristaus auka. Gyvenimą paversti dėkojimu įmanoma tik garbinant.

ATLEIDIMO DŽIAUGSMAS

11 eilinis sekmadienis (C)

Sam 12, 7–10. 13; *Gal* 2, 16. 19–21; *Lk* 7, 36–8, 3

Jėzus priėmė jausmingą moters palankumo išraišką ir drauge atsiribojo nuo šalto fariziejaus mandagumo. Mokytojo žodžiai byloja, kad anuodu žmones labiausiai skiria ne nuodėmių dydis ar jų skaičius, netgi ne svetingumo parodymo būdas, bet elgsenos motyvai: karšta meilė priešpriešinama šaltam tobulumui. Fariziejus piktino Jėzaus žodžiai, kad ištvirkėlės ir munitininkai anksčiau už juos įžengs į dangaus karalystę. Kodėl lengviau kupranugariui išlįsti pro adatos ausį, negu turtuoliui patekti į Dievo karalystę? Turtas nebūtinai matuojamas pinigais ir medžiaginėmis gėrybėmis. Žmogui, kuris yra turtingas savo paties įvaizdžiu, nėra lengviau kaip tam kupranugariui. Viešai žinoma nusidėjėlė nori būti išvaduota iš nuodėmių. Ji visa širdimi trokšta būti išlaisvinta, nekreipdama dėmesio į tai, ką pagalvos kiti. Jei Evangelijoje aprašyta moteris vadovautųsi etiketu, ji nesiryžtų tokiai scenai visų akiwaizdoje. Nepaklususi širdies balsui ji veikiausiai po to būtų visą gyvenimą graužusis dėl praleistos progos.

Kartais žmonės guodžiasi: „Stengiuosi atleisti ir neteisti kitų, tačiau man nieko neišeina. Kartoju tai, nuo ko pats nukentėjau, nors prisiekiau, jog niekada taip nesielgsiu.“ Kuo labiau stengiamės atmesti nuodėmę, tuo skausmingiau patiriame įvairiopą jos įtaką. Dairomės, kas valgė rūgščių vynuogių ir kodėl mūsų dantys atšipę (plg. *Ez* 18, 2). Piktoji dvasia šnabžda į ausį, kad neįstengsime ir nepasiseks. Evangelijos žodžiai tampa nežmoniško reiklumo įstatymu. Mūsų pačių susidarytas moralinio tobulumo įvaizdis užmuša viltį. Šiandienos Dievo žodis apverčia mūsų požiūrį. Naujojo žmogaus gyvenimas Kristuje nėra grindžiamas vien žmogiškomis pastangomis. Pirmajame skaitinyje girdėjome: „Viešpats atleidžia tavo nuodėmę. Tu nemirsi.“ Antrajame skaitinyje apaštalas Paulius sako: „Gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus.“ Evangelijoje moteris ateina pas Jėzų su savo nuodėme ir neslepia savo nuopuolio. Ji visiškai atsidadavusi Dievo ir žmonių teismui. Jos elgsena tarsi byloja: „Stengiausi, tačiau man nepavyko. Tikiu, kad tik Tu gali išlaisvinti mane iš nuodėmės pančių.“ Ji yra atvira gelbstinčiam Gerosios Naujienos žodžiui. Nusidėjėlė neapsiriko, nes Jėzus sako: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave.“

Šiandien išrandama daug būdų, padedančių išsilaisvinti nuo kaltės jausmo. Daugiau negu ankstesniais amžiais žinoma apie priklausomybes, paveldimumo, šeimos ir socialinių veiksnių įtaką asmenybės brandai. Šios žinios padeda suvokti moralinę savo atsako-

mybės apimtį. Vis dėlto įgytas pažinimas nepašalina žmogaus skausmo ir kančios. Ieškant pateisinimų ir pasiteisinimų apskritai paneigiamas nuodėmės ir blogio buvimas. Tuomet žmogus tampa tik neatsakingu žaislu ir paslaptinių jėgų įkaitu. Paneigiant nuodėmės tikrovę drauge sumenkinama žmogaus laisvė. Jei vis dėlto priimame nuodėmės tikrovę, tuomet reikia žvelgti giliau negu siekia psichologinis kaltumo jausmas. Priimdami savo negebėjimą sykiu patikime jį Viešpačiui. Kai pranašas Natanas aiškiai parodo Dovydui jo kaltę, Dovydas tiesiai prisipažįsta: „Nusidėjau Viešpačiui.“ Taip pripažįstama tikrovė ir negebėjimas atitaisyti dalykų savo jėgomis. Šią situaciją galima tik patikliai atiduoti į Viešpaties rankas. Per pranašą ateina atleidimo žodis. Dar akivaizdžiau tai byloja Evangelijos scena. Nusidėjėlė puola Jėzui po kojų, šluosto jas savo plaukais ir patepa aliejais. Jos gestai iškalbingesni negu žodžiai. Jos tikėjimas leidžia jai viltis Viešpaties gailestingumu.

Dovydas turėjo patirti nuodėmės padarinius, ir bausmė buvo baisi. Tačiau ne tai yra pagrindinė žinia. Mums visiems tenka išgyventi – ir ne vien tik savo – nuodėmių bei klaidų pasekmes. 32 psalmėje girdime Dovydo atsaką: „Laimingas, kam nusižengimas atleistas.“ Ši psalmė išreiškia džiaugsmą išpažinus nuodėmę. Pabaigoje psalmninkas gieda: „Džiūgaukite, teisieji!“ Mes stebimės, kaip Dovydas išdrįso save įrikiuoti tarp teisiųjų. Juk jis padarė baisių nuodėmių: nusikalto svetimavimu ir žmogžudyste. Tačiau Šventajame Rašte liudijama, kad teisumas priklauso Dievui. Tai matome ir šiandienos Evangelijoje. Prie Jėzaus prisitartino vieša nusidėjėlė ir atgailos ženklais ašaromis plovė jo kojas ir šluostė jas savo plaukais. Šis gestas papiktino tuos, kurie laikė save padoriais ir garbingais žmonėmis. Tačiau Jėzus anaipatol neteisinio ir negyrė jos nuodėmių. Jis tik sakė, kad jai atleidžiamos jos gausios nuodėmės. Ką reiškia atleisti nuodėmes? Nuolat abejojame, ar Dievas išklauso mūsų maldų. Kartais tai paaiškėja tik po kurio laiko. Viena iš maldų, kurią Viešpats tikrai išklauso nedelsdamas, yra ši: „Dieve, atleisk man.“ Dievo atleidimas primena situaciją, kai pametęs raktą žmogus kreipiasi į šaltkalvį raktininką, kad jis padarytų rakto kopiją. Šiame palyginime žmogus tik prašo, o visą darbą atlieka šaltkalvis. Jėzus jau atliko viską dėl mūsų. Jis gimė tarp mūsų, gyveno ir mirė ant Kryžiaus. Atleisdamas jis įteikia naują raktą, kad galėtume pradėti gyventi iš naujo. Jėzus taria atgailaujančiai moteriai: „Tavo nuodėmės atleistos.“ Taip pat jis sako ir mums, kai atsiprašome ir atgailaujame. Tiesa, tikra atgaila yra procesas: gailestį turi paliudyti elgsenos pakeitimas, žalos atitaisymas. Tačiau būkime tikri, kad kai ištariame: „Dieve, atleisk man“, drauge su karaliumi Dovydu galime patirti neapsakomą atleidimo džiaugsmą.

Jean-Louis Brugues OP

Homoseksualių asmenų pastoracijos elementai

Homoseksualumas yra šiuolaikinė problema. Tokia iš-tara gali kelti nusistebėjimą. Ja, žinoma, neturima galvoje to, jog homoseksuali praktika radosi mūsų laikais. Ji žinota iškiliausiomis senovės civilizacijoms, kaip antai Kinijos, Indijos, Japonijos, Graikijos ir Romos, net jei šiam reiškiniui jose tekdavo skirtinga vieta ir kultūrinė reikšmė. Kelis sykius apie tai užsimenama ir Biblijoje.

Šiuolaikinė problema

Homoseksualumas yra šiuolaikinė problema ta prasme, jog neseniai tapo mokslinių studijų dalyku. Šiandien skiriame – ko nedaryta anksčiau – įvairius homoseksualumo *tipus*: žinomas „laikinas“ homoseksualumas, kartais ženklinantis paauglystės dvi-lypumą; homoseksualumas „kaip pakaitalas“, pasitaikantis ten, kur tos pačios lyties asmenys priversti gyventi drauge (kareivinėse, kalėjimuose); galiausiai „struktūrinis“ homoseksualumas. Tik pastaroji forma vadintina homoseksualumu tikrąja žodžio prasme. Jis žymi vyraujančią, jei ne išskirtinę, trauką kitiems tos pačios lyties asmenims, besireiškiančią įvairiomis formomis nuo vien psichologinės raiškos („platoniški“ santykiai) iki genitalinių praktikų (lytiniai santykiai). Toks homoseksualumas skirtinas nuo pedofilijos, keliančios kitokių klausimų, kurių čia neaptarinėsime. Vakarų kultūros visuomenėse asmenys, kuriems būdingas struktūrinis homoseksualumas, sudaro 3–5 procentus visų gyventojų (palyginimui būtų įdomu sužinoti, ar tokia proporcija aptinkama ir kitose kultūrose).

Turėdami prieš akis pastoraciją, iš to galime padaryti pirmą išvadą. Būtina skirti homoseksualumą kaip *struktūrą*, t. y. kaip sudėtinį subjekto psichologinės asmenybės elementą, ir homoseksualius *aktus*. Moralinis vertinimas neišvengiamai skirsis atsižvelgiant į tai, ar kalbama apie pirmą ar apie antrą dalyką.

Homoseksualumas yra šiuolaikinė problema dar ir dėl to, kad jo kilmė – naujoviškų aiškinimų objektas. Šiuo metu aptarinėjamos *dvi pagrindinės teorijos*. *Pirmoji* viršų ima Jungtinėse Valstijose ir kitose anglakalbėse šalyse: homoseksualumas priskiriamas *genetinei* priežastčiai (čia remiamės 1993 m. paskelbtais dr. Hamerio ir jo biocheminės laboratorijos Nacionaliniame vėžio institute, kuris prijungtas prie Nacionalinio sveikatos insti-

tuto, darbas). Antrosios laikosi didžiama tyrinėtojų ir psichologų Europos žemyne: homoseksualumą linkstama aiškinti kaip „*inversiją*“ (be moralinio atspalvio). Atkreipiu dėmesį, jog čia sunku vartoti žodžius, nes jų fonas prisodrintas emocijų. 1973 m. Amerikos psichiatrų asociacijos susirinkime referendumu nutarta homoseksualumą pašalinti iš psichinių sutrikimų sąrašo! Tai neabejotinai pirmas kartas, kai menamai mokslinis faktas buvo nustatytas balsavimu! Pasak šios teorijos, ankstyviausiais vaikystės periodais vykstančios tėvų vaidmenų identifikacijos žaisme, nežinia tiksliai kodėl, pasitaiko savotiška „maršrutizavimo klaida“.

Iš šių glaustų pastabų galime išrutulioti tris įsitikinimus. *Pirmas įsitikinimas*: tai, kad šios teorijos viena kitai prieštarauja, rodo, kad nė viena nėra galutinai įtikinama. Derėtų sąžiningai pripažinti, kad homoseksualumo paaiškinti neįstengiamo. Ir būtent šiuo klausimu, kad ir kokia yra mokslų apie žmogų pažanga, toliau nuo to, kur buvome praeityje, nepasisūstūmėta. Visiško supratimo pasiekti negebančio mokslininko nusižeminimą turėtų atitikti nusižeminimas ganytojo, turinčio vesti žmones, kurių asmeniniai vargai daugiausia liks slėpiningi.

Antras įsitikinimas: šios dvi teorijos, nors viena kitai ir prieštarauja, sutaria vienu svarbiu momentu. Abiejų teorijų požiūriu, homoseksualumas, suvokiamas kaip struktūra, atsiranda labai ankstyvu asmenybės formavimosi tarpsniu, daug anksčiau negu pabunda gebėjimas laisvai rinktis ir asmeninė atsakomybė. Tai reiškia, kad homoseksualai nepasirinko savo būvio. Dažniausiai to ypatumo suvokimas, paprastai įvykstantis paauglystės laikotarpiu – kartais anksčiau, kartais vėliau, – išgyvenamas kaip išbandymas ar bėda, ištikusi nekaltą auką, vienu žodžiu, kaip neteisybė („Kodėl tai nutiko būtent man?“). Homoseksualumui šia prasme moralinis vertinimas netaikytinas. Jis nelaikytinas kalte ar nuodėme, trukdančia priimti sakramentus. Mechanizmai ir polinkiai patys savaime nėra nei moralūs, nei amoralūs: jie tiesiog egzistuoja. O pastoracijai rūpi individai, vyrai ir moterys, turintys šį bruožą.

Trečias įsitikinimas: jei homoseksuali struktūra tokia ankstyva, ją bus labai sunku pakeisti. Įvairias biologines ar analitines terapijas sėkmė lydi tik labai retai. Kitaip tariant, asmuo, aptikęs savyje homoseksualią struktūrą, gyvens su ja iki savo gyvenimo pabaigos: turės „gyventi“ su ja.

Jei homoseksualumas, toks, kokį aptarinėjame, yra šiuolaikinė problema, *homoseksualių asmenų pastoracija iš naujo apmąstytina*. Tai nėra lengva, nes kontekstas, kuriame taip darytina, *paženklintas nesupratimo ir dažnai priešiško Bažnyčios požiūriui*. Iš tiesų, homoseksualų

reikalavimai neatsiejami nuo šiuolaikinei kultūrai būdingos painiavos, lydinčios lytiškumo įsivaizdavimą. Todėl, nesileisdami į polemiką, turime skirti, viena vertus, asmens teises bei asmeniui prideramą pagarbą ir, kita vertus, tariamą teisę į homoseksualumą kaip tokį. Tai, ko reikalaujama, yra teisė sudaryti visuomenės pripažįstamas sąjungas, mėgautis santuokai prilygstančiu teisiniu statusu ir įsivaikinti. Sykiu, viešajai nuomonei, regis, darantis vis pakantesnei, žiniasklaida be atvangos pabrėžia dvasininkijos narių sukeltus papiktinimus. Tad įtarimas metamas ant kunigiškojo celibato, o Bažnyčia kaltinama veidmainyste. Todėl ganytojas, siekiantis jam patikėtų žmonių gerovės, turėtų parodyti, kad tokie kaltinimai neteisingi, ir pirmiausia paaiškinti, kad Bažnyčios pozicija tikrai tarnauja žmonėms.

Ganytojams kyla daug klausimų. Jei pripažįstame, kad homoseksualumas yra ypatinga struktūra, tai ar neturėtume daryti išvados, kad ir (homoseksualūs) aktai vertintini ypatingu būdu? Kokį krikščioniškąjį kelią galima pasiūlyti homoseksualiam asmeniui? Kaip Bažnyčiai dorotis su įvairiais „gėjų“ bendruomenių ir grupių keliamais reikalavimais?.. Čia apsiribosime pasiūlydami tik *kelis atsako elementus*. Kad išrutuliotų aiškia, sistemišką poziciją, pastoraciniam apmąstymui prireiks laiko.

Čia bus plėtojamos dvi idėjos:

– homoseksualaus asmens priėmimas suponuoja, kad bus gerbiamas jo psichinis-afektinis skirtingumas;

– homoseksualus būvis neatima iš individo jo kaip pakrikštyto asmens, pašaukto į evangelinį tobulumą, statuso.

Asmens su jo skirtumais priėmimas

Ne kiekvienas gali vykdyti homoseksualų pastoraciją. Ganytojas turi nugalėti savo bėgštavimus, galbūt sutramdyti savo antipatiją ar net pasibjaurėjimą, kurį jam daugiau ar mažiau sąmoningai sukelia homoseksualumas (plg. Guy Durand. *Sexualite et foi: Synthèse de théologie morale*. Paris, Cerf, 1983, p. 269–270).

Krikščionių bendruomenės turėtų susilaikyti nuo *pajaukiamų veiksmų asmenų*, kuriems būdingas šis ypatingas būvis, atžvilgiu. Panieka, rodyta jiems taip ilgai, daug prisidėjo prie jų sunkios padėties: jie dažnai būdavo izoliuoti ir priversti susitikinėti pogrindžio sąlygomis, nutremti į „getus“ ar net atvirai persekiojami. „Apgailėtina, kad prieš homoseksualus buvo ir tebėra nukreipta priešiškos kalbos ir veiksmai. Bažnyčios ganytojai turi pasmerkti tokį elgesį, nesvarbu kada jis imtų reikštis.

Toks elgesys rodo tam tikrą kitų žmonių niekinimą, o tai kelia grėsmę patiems pagrindiniams sveikos visuomenės principams“ (Tikėjimo mokymo kongregacija. Laiškas Katalikų Bažnyčios vyskupams dėl homoseksualių asmenų pastoracijos, 1986 10 01, 10).

Šiuolaikiniai filosofai, kaip antai E. Levinas, kviečia mus priimti kitus gerbiant jų kitoniškumą: „Ne skirtingumas nulemia kitoniškumą, bet kitoniškumas – skirtingumą“ („*L'Autre et son Visage*“, *Entretiens d'E. Levinas avec Emmanuel Hirsch*. Paris, Cerf, 1988, p. 92). Negaliu sakyti, kad ką nors gerbiu, jei priimu tik „dalį“ jo, t. y. jei nesu pasirengęs priimti – tai nereiškia priimti – jo esybę sudarančių elementų visumą, išskyrus nuodėmę. Homoseksualaus asmens priėmimas reiškia priimti visą jį, įskaitant jo afektinę orientaciją. Suprantame, kad ne visada lengva. Tėvams, pavyzdžiui, labai sunku numalšinti tai, ką psichologai vadina „narcisistine žaizda“, sužinojus, kad jų sūnus ar duktė pareiškia apie savo homoseksualumą.

Šiuo požiūriu ganytojui derėtų vengti dviejų vilkdubių – dviejų redukcionistinių požiūrių į homoseksualų asmenį. Laikantis *pirmojo*, toks asmuo supaprastinamas iki jo afektinės orientacijos ir traktuojamas tik atsižvelgiant vien į šią ypatybę. Iš tiesų, toks asmuo savo skirtingumą dažnai išgyvena kone maniakiškai, tarsi pats būtų visa redukavęs į „tai“. Toks užsisklendimas sustiprina jo sielvartą. Jam reikia padėti išnirti iš tenkinimosi saviimi „geto“ kviečiant užmegzti ryšius su susituokusiais asmenimis ir šeimomis, kartu su kitais dalyvauti politinėje ir socialinėje veikloje (karitatyviniame ir savanoriškame darbe), sportiniame, kultūriniame ir bažnytniame gyvenime. Jo psichinis afektinis elementas grasina nuslopinti visus kitus gebėjimus: todėl jį būtina skatinti ugdyti juos visus. Nežinau, ar homoseksuali orientacija skatina ypatingas savybes, kaip antai subtilumą ar jautrumą. Tačiau akivaizdu, kad homoseksualas, kaip ir kiekvienas kitas žmogus, pašauktas stengtis, kad jo talentai duotų vaisių ir tarnautų žmonių bendruomenei ir Dievo karalystės statydinimui.

Antrąjį redukcionistinį požiūrį paaiškinti sunkiau. Jį sudaro tikinimas, kad homoseksualūs aktai turėtų būti „supratingesnio“ moralinio vertinimo objektas ir kad tie žmonės, kurių pagunda tokiam aktui didesnė, menčiau įstengia jai atsispirti (neįveikiamumas). Tai vėlgi verčia homoseksualus priskirti atskirai moralinei, socialinei ir bažnytninei kategorijai. Vis dėlto toks bruožas neturėtų vesti į šališkumą.

Magisteriumas homoseksualų aktą apibrėžia kaip „iš esmės netvarkingą“ (Tikėjimo mokymo kongregacija. Pareiškimas dėl tam tikrų klausimų, susijusių su seksualine etika,

1975, 8). Ši ištara dažnai neteisingai suprantama ir todėl priešiška sutinkama. Derėtų atminti, kad kiekvienas seksualinis aktas bent potencialiai turi *tris vertes: prokreacinę, vienijamąją ir erotinę*. Pirmoji, akivaizdu, homoseksualia-me akte neegzistuoja. Nėra tikra, ar yra antroji, nes susivienijimas suponuoja lyčių skirtingumą ir papildomumą (homoseksualiai struktūrai būdingas galingas narcisistinis elementas). Dėl to homoseksualus *aktas* yra *skurdus* ir nuskurdina tą, kuris į jį leidžiasi. Jis apsiriboja vien erotine verte, o tai paaiškintų ir norą ieškoti vis daugiau partnerių siekiant vien malonumo, ir, atitinkamai, homoseksualių santykių nestabilumą, t. y. efemerškumą.

Tad krikščioniškoji pastoracija turėtų akcentuoti du momentus. Manyti, kad homoseksualus asmuo mažiau negu kiti geba kontroliuoti savo instinktus, reiškia *subtilesniu būdu tėti šimtametę panieką*: šie žmonės silpnesni už kitus! Priešingai, šiems individams reikia patikinimo, kad, naudodamiesi įprastinėmis moralinio ir dvasinio gyvenimo priemonėmis, jie, padedami dieviškosios malonės, įstengs atsispirti homoseksualaus akto pagundai. Drąsindama homoseksualus išipareigoti žengti evangelinio tobulumo keliu, Bažnyčia gina ir laiduoja jų kilnumą geriau už bet kurią lobistinę grupę.

Antras momentas yra *skaistumo praktikuojant susilankymą rėmimas* bet kuria proga, anot apaštalo Pauliaus, „laiku ir nelaiku“ (plg. 2 Tim 4, 2).

Kristaus atradimas gali paskatinti asmenį radikaliai apgręžti gyvenimą ir iškart išipareigoti žengti tobulo skaistumo keliu. Kai kam ta kelionė bus varginanti. Juos vedantis ganytojas išmintingai ir išvalgiai padės jiems pasiekti šį būvį niekuomet nenuleidžiant rankų ir remiantis malda bei sakramentiniu gyvenimu.

Abiejų lyčių bendras pašaukimas į šventumą

Pirmiausia reikia pripažinti, kad kai kurie homoseksualių asmenų situacijos aspektai daro ją pavojingesnę, nes ji yra mažiau apsaugota.

Homoseksualiems asmenims skersai kelio ypač stoja dvi kliūtys. *Pirmoji* – savęs nuvertinimas. Homoseksualas savo ypatingą afektinę orientaciją dažnai išgyvena kaip naštą, kaip vidinės kaltės versmę, vienu žodžiu, kaip negarbę. Jis apgailėstauja, kad yra „toks“. Tai, kad jis atrodo abejingas ir kartais su tam tikra arogancija šį bruožą viešai demonstruoja, apgauti tegali naivuoli. Daugybė homoseksualų savo sąžinės gelmėje trokšta pakeisti savo struktūrą, jei tik galėtų.

Krikščioniškoji tradicija siūlo jiems tinkamą vertybę – *savigarbą*, arba *savęs meilę*. Kiekvienas žmogus sukurtas pa-

gal Dievo paveikslą ir yra aistringai mylimas, nes Kristus už jį paaukojo savo gyvybę ant kryžiaus. Jis pašauktas į išganymą visa savo esybe, ne *nepaisant*, bet *su* visomis ypatingomis savo asmenybės raidos ypatybėmis, kurios nuo jo nepriklauso. Vieną dieną, jeigu panorės, jis įžengs į Trejybės bendrystės pilnatvę. Tėvas myli kiekvieną kūrinį, sukurtą pagal jo paveikslą, visą jo esybę ir kiekvieną kviečia sekti jo Sūnumi, akinant Dvasiai.

Žaizdos gali tapti keliais į šventumą. Savęs meilė čia derinama su nuolankumo dorybe, skatinančia pateikti save Dievui tiesoje be gudravimų. Homoseksualiam asmeniui, kaip ir kitiems, nuolankumas nėra liūdna dorybė; priešingai, tai džiugi vilties dorybė, primenanti žmogui apie jo „niekybę“, bet sykiu ir apie gebėjimą pakilti.

Antroji kliūtis yra vienatvė. Jaunystė ir vis naujų suviliojimų metas praeina. Kiti užmezga artimus santykius ir sukuria šeimas, o homoseksualas – apimtas siaubo ar nevilties, nelygu atvejis – suvokia, kad jis liks negrižtamai vienas. Jam reikia giliai išgyventi *draugystės „dorybę“*. Magisteriumas pagrįstai įspėjo nesteigti homoseksualų grupių spaudimui Bažnyčios viduje daryti (plg. Homoseksualių asmenų pastoracija, 9). Turėtume, kaip rašė vienas filosofas, iš naujo atrasti „draugystės etiką, nepakankamai pripažįstamą mūsų kultūroje, kuri temato meilę. Daug meilės vertybių galima patirti draugystėje, kuri senovėje buvo vienas iš iškiliausių meilės pavadinimų. Be to, tarp meilės patirties ir draugystės gali būti ištisas spektras tarpinių būvių. Net jei etika šiuo atžvilgiu reikalauja aiškumo..., visos sankirtos, laikinybės, net sumaištys, empiriškai aptinkamos subjekte, gali savaime įgyti etinę reikšmę“ (plg. Lacroix. „Une parole éthique recevable par tous?“, in: *L'amour du semblable: Questions sur l'homosexualité*. Paris, Cerf, 1995, p. 165).

Akcentavome tam tikrus homoseksualios struktūros bruožus. Atėjo laikas pabrėžti, kad jie negali pateisinti *jokio šališkumo bažnytiniame gyvenime*. Vienas tikėjimas, vienas krikštas, vienas visiems vienodas pašaukimas į visiems krikščionims tokį patį siūlomą šventumą (plg. *Lumen gentium*, V): bendras pakrikštytų asmenų statusas neleidžia daryti išimčių. Kaip ir kiti Bažnyčios nariai, homoseksualus asmuo kviečiamas remtis *tradicinėmis šventėjimo priemonėmis*: malda, asketizmu, savęs išsižadėjimu, savitvarda, dvasiniu vadovavimu ir sakramentų, pirmiausia Eucharistijos ir Atgailos-Sutaikinimo, priėmimu. Katalikų Bažnyčios katekizme primenama, kad „skaistumo dorybė apima asmens vientisumą ir dovanojimosi visuotinumą“ (2337).

Dėl šios priežasties Bažnyčia negali suvokti skirtingumo kaip reiškiančio lygiavertiškumą. Homofilinis santykis be seksualinio aktyvumo, kaip minėjome, priklauso

► Bažnyčia pasaulyje

draugystės sričiai. Tik santuoka, pagrįsta vyro ir moters skirtingumu ir papildomumu, yra dieviškosios sandomos ženklas. Be šio papildomumo kiekviena imitacija liudija priešingai. Bažnyčia gavo misiją sergėti *Santuokos sakramento grynumą ir savitumą* ir negali nesmerkti visko, kas tą sakramentą imituodamas jį neišvengiamai sukarikatūrina. Susilaikymu grįstas skaistumas, reikalaujamas iš homoseksualių asmenų, lygiai kaip ir iš visų nesusituokusių pakrikštytų asmenų, tam tikra prasme gali būti aiškinamas kaip duoklė, mokama už santuokai būdingą šventumą.

„Taigi ką turi daryti Viešpačiu sekantys homoseksualai? Svarbiausia, jie yra pašaukti vykdyti Dievo valią savo gyvenime, visais dėl savo polinkių patiriamais skausmais ir sunkumais vienydamiesi su Viešpaties kryžiaus kančia. Kryžius tikinčiajam yra vaisinga auka, nes iš šios mirties kyla gyvybė ir išganymas. Nors kai kurie kvietimą nešti kryžių ar taip suprasti krikščionio kančią tikriausiai sutiks su karčia pašaipą, verta atsiminti, kad toks yra visų sekančiųjų Kristumi kelias į amžinąjį gyvenimą“ (Homoseksualių asmenų pastoracija, 12).

▼ Benediktas XVI Portugalijoje

(KAP, KAI) Gegužės 11–14 d. Benediktas XVI pirmą kartą per savo pontifikatą lankėsi Portugalijoje: Lisabonoje, Fatimoje ir Porte. Popiežiaus lankymosi pagrindinis tikslas buvo paminėti 93-iasias Fatimos apsireiškimų metines, taip pat dviejų palaimintųjų piemenėlių, Jacintos ir Pranciškaus Marto, kuriems 1917 m. pasirodė Marija, beatifikacijos dešimtmetį. Lėktuve vykusioje spaudos konferencijoje Šventasis Tėvas dabartinę Bažnyčios krizę susiejo su Fatimos pranašystėmis: Bažnyčios persekiojimai šiandien kyla ne iš išorės, bet yra nuodėmių padarinys, o dabartinės problemos – trečiojoje pranašystėje išpranašautų kentėjimų dalis. Susitikimuose su popiežiumi dalyvavo gausesnės negu iš anksto tikėtasi maldininkų minios. Benediktas XVI priminė garbingą misionierišką Portugalijos praeitį ir ragino liudyti Evangeliją savo šalies visuomenei.

Oro uoste sveikindamas popiežių Portugalijos prezidentas Anibal Cavaco Silva priminė, kad už 1179 m. įtvirtintą nepriklausomybę Portugalija dėkinga Apaštalų Sostui, o popiežiai vadindavę šalį *Fidelissima* – ištikimiausiąja. Valstybės vadovas, kuris, be kita ko, yra praktikuojantis katalikas, sakė, kad pagal 2004 metų konkordatą valdžia vertina Katalikų Bažnyčios indėlį į visuomenės gyvenimą. Benediktas XVI sveikinimo kalboje priminė Respublikos paskelbimo šimtąsias metines. Pasak jo, valstybės atskyrimas nuo Bažnyčios sukūrė Bažnyčiai naują laisvės erdvę. Kalbėdamas apie Fatimos apsireiškimų 93-iasias metines Benediktas XVI sakė, jog Portugalijoje „dangus atsivėrė tarsi vilties langas“, kurį Dievas atveria siekdamas atkurti žmonijos broliško solidarumo ryšius, grindžiamus Dievo meilės planu.

Iš oro uosto Benediktas XVI automobiliu nuvyko prie jeronimitų vienuolyno rūmų *Mosteiro dos Jeronimos*, kur

vyko oficialioji sutikimo ceremonija. Čia jis su prezidentu priėmė reprezentacinio karinio dalinio parada. Po to popiežius trumpai aplankė vienuolyno bažnyčią, kur jį giesme sutiko katalikiškųjų mokyklų vaikų grupė. XVI a. statytas vienuolynas, menantis didžiųjų atradimų epochą, priklauso UNESCO pasaulio kultūros paveldui. Iš vienuolyno Benediktas XVI papamobiliu nuvyko į netoli esančius *Belem* prezidento rūmus, anksčiau buvusią karalių vasaros rezidenciją.

Mišios Lisabonoje

Papietavęs nunciatūroje pavakare Benediktas XVI papamobiliu vyko į *Terreiro do Paco* prekybos aikštę. Čia susibūrė apie 80 tūkst. žmonių. Popiežių pasveikino Lisabonos patriarchas Jose da Cruz Policarpo ir, rodydamas į atsiveriantį prieš akis vandenyną, kalbėjo apie Portugalijos Bažnyčios misijų užmoji, taip pat atvirumą turistams ir imigrantams. Mišių homilijoje Šventasis Tėvas ragino Lisaboną žmogiškąją viltį grįsti dieviškąja viltimi. Jis priminė ilgaamžį Portugalijos Bažnyčios angažavimąsi misijoms: vietinės Bažnyčios penkiuose kontinentuose atsirado portugalų misionierių pastangomis. Popiežius ragino krikščionis skleisti Evangelijos požiūrį šeimoje, kultūroje, ekonomikoje ir politikoje. Drauge atkreipė dėmesį, kad prielaida apie numanomą tikėjimą ir visuomeninius, kultūrinius bei politinius tikėjimo padarinius atrodo „vis mažiau realistiška“. Pasak jo, pernelyg pasitikima pačiomis Bažnyčios struktūromis ir programomis, valdžios ir funkcijų paskirstymu. Popiežius klausė, kas būtų, jei druska nustotų sūrumo. Benediktas XVI ragino iš naujo džiugiai skelbti tikėjimą grindžiančią Kristaus prisikėlimo žinią. Po Komunijos jis kalbėjo apie kitoje Tacho upės pusėje matomą Kristaus Karaliaus paminklą ir tenykštės šventovės penkiasdešimtmetį.

Gegužės 12 d. *Belem* kultūros centre Benediktas XVI susitiko su kultūros, meno ir mokslo pasaulio atstovais.

Daugiau kaip tūkstančio susirinkusiųjų vardu popiežių pasveikino 102 metų garsiausias portugalų kino režisierius Manoelis de Oliveira. Jis apgailestavo, kad etikoje ir mene nutolta nuo religijos pateikiama žmogaus būties aiškinimo. Atsakydamas į jo sveikinimą Benediktas XVI sakė, jog šiuolaikinė kultūra atspindi įtampas ir išreiškia konfliktą tarp dabarties ir tradicijos. Konfliktas tarp tradicijos ir šiuolaikiškumo reiškiasi tiesos krize. Šventasis Tėvas priminė, jog vienas iš svarbiausių Bažnyčios uždavinių šiuolaikinėje kultūroje yra budėti, kad būtų siekiama tiesos ir Dievo.

Po pietų Benediktas XVI susitiko su Portugalijos premjeru Jose Socratesu ir užsienio reikalų ministru Luisu Amado. Nunciatūroje vykusiame pokalbyje dalyvavo taip pat Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Tarcisio Bertone. Po susitikimo premjeras informavo, kad pokalbyje aptartas katalikiškųjų institucijų vaidmuo visuomenėje, taip pat šių institucijų angažavimasis viešajame politiniame gyvenime.

Fatima

Po pietų Benediktas XVI buvo sraigtasparniu nuskraidintas į Fatimą, o ten iš karto aplankė Apsireiškimų koplyčią. Suklupęs prieš Dievo Motinos figūrą jis maldoje priminė pasikėsinimą į popiežių Joną Paulių II ir „neregimą ranką“, anuomet apsaugojusią jį nuo mirties. Jonas Paulius II tris kartus dėkojo už tai Fatimoje, taip pat padovanojo šventovei jį sužeidusią kulka, kuri buvo įmontuota į Taikos Karalienės karūną. „Fatimos Dievo Motina karūnuota ne tik mūsų džiaugsmų ir vilčių sidabru bei auksu, bet ir mūsų rūpesčių ir kančių kulka“, – sakė Benediktas XVI. Šventasis Tėvas padovanojo Fatimos šventovei aukso rožę.

Po to Benediktas XVI vadovavo Mišpams Švč. Trejybės bažnyčioje. Kunigų metams skirtoje liturgijoje dalyvavo 5 tūkst. kunigų, diako-

nų, pašvęstojo gyvenimo asmenų, seminaristų. Homilijoje Benediktas XVI įspėjo dėl kunigystės idealo sumenkėjimo pavojaus angažuojantis į veiklą, nesuderinamą su Jėzaus Kristaus tarno vaidmeniu. Šventasis Tėvas ragino sekti Šv. Jono Vianėjaus pavyzdžiu, laikytis broliško solidarumo kartu meldžiantis ir studijuojant, dalijantis kunigiškojo gyvenimo ir tarnystės reikalavimais. Pasibaigus Mišpams adoruota Eucharistija, po to priešais išstatytą Švč. Sakramentą popiežius kalbėjo kunigų pasiaukojimo Nekalčiausiai Marijos Širdžiai akta.

Tą patį vakarą Šventasis Tėvas dar kartą atvyko į Apsireiškimų koplyčią, kur Fatimos Marijos liturginės iškilmės išvakarėse vyko tradicinė metinė maldininkų procesija. Pasi-meldęs jis nuo paschalo užsidegė žvakę, o nuo jos užsidegtų žvakių šviesa nušvietė visą šventovę. Popiežius prašė Dievo Motinos užtarmimo, kad tautos galėtų gyventi taikingai. Jis įspėjo, jog mūsų laikais gresia pavojus, kad tikėjimas, tarsi nekurstoma liepsna, gali užgesti. Pasak popiežiaus, šių dienų svarbiausias prioritetas atverti žmonėms Dievo buvimą pasaulyje. Po rožinio maldos, kuriai vadovavo popiežius, kardinolas Tarcisio Bertone aukojo Mišias. Vatikano valstybės sekretorius ragino Portugaliją „nepasiduoti mąstymo ir gyvenimo formoms, neturinčioms ateities“.

Gegužės 13 d. Benediktas XVI aukojo Mišias Fatimos Dievo Motinos šventovėje. Jomis paminėtos 93-iesios Fatimos apsi-reiškimų metinės ir palaimintųjų piemenėlių Jacintos ir Pranciškaus beatifikacijos dešimtmetis. Tai buvo pagrindinis popiežiaus kelionės tikslas ir svarbiausia programos dalis. Aikštėje priešais Baziliką susirinko pusė milijono tikinčiųjų iš 35 pasaulio šalių. Homilijoje popiežius sakė, kad pranašiška Fatimos misija nėra užbaigta. Žmogus gali įsukti mirties ir teroro ratą,

tačiau nesugeba jo sustabdyti. Šventajame Rašte matome, kad Dievas ieško teisiųjų, idant išgelbėtų žmonių miestą – tas pats vyksta ir Fatimoje. Po Komunijos popiežius kreipėsi į ligonius. Jis sakė, kad drauge kenčiančio Dievo meilė leidžia išeiti iš ligos ir kančios smėlynų ir su viltimi atsistoti ant Dievo meilės uolos.

Po šv. Mišių Vatikano spaudos salės vadovas kun. Federico Lombardi SJ žurnalistams sakė, jog Benediktas XVI Fatimos žinią aiškino abstrahuodamasis nuo tragiškų XX a. įvykių. Jam pranašystė yra interpretavimo mokykla, tikėjimo šviesoje žvelgiant į būsimus įvykius. Pasak Vatikano spaudos atstovo, Benediktas XVI aktualizuoja Fatimos žinios interpretaciją taip pat ateities tikinčiųjų kartoms. Jis pridūrė, jog neklydo tie, kurie įžvelgė Fatimos žinioje XX a. tikrovę, nes tai buvo piemenėlių gyvenimo laikas. Tačiau, pasak jo, tai nereiškia, kad tuo baigiasi įvykių interpretavimo mokykla.

Po pietų Švč. Trejybės bažnyčioje Benediktas XVI susitiko su sielovados ir socialinės rūpybos organizacijų atstovais. Jis kalbėjo apie įvairias tarnavimo visuomenei formas ir Bažnyčios angažavimąsi. Benediktas XVI išreiškė pritarimą visuomeninėms ir sielovados iniciatyvoms, kuriomis stengiamasi kovoti su visuomeniniais ir kultūriniais mechanizmais, vedančiais prie aborto. Popiežius taip pat pabrėžė šeimos, pagrįstos vyro ir moters santuoka, pirmumą.

Paskutinis programos punktas Fatimoje buvo susitikimas su Portugalijos vyskupais. Benediktas XVI pritarė Portugalijos vyskupų pateiktai įkrikščioninimo programai ir pabrėžė, kad šiais laikais Bažnyčiai būtini brandūs pasauliečiai, tapatinantys save su Bažnyčia. Tokių pasauliečių buvimas ypač svarbus toje aplinkoje, kur labiau išplitusi „tikėjimo tyła“ ir niekinamas

religinis gyvenimo aspektas: tarp politikų, intelektualų ir žiniasklaidos darbuotojų. Popiežius atkreipė dėmesį į svarbų bažnytinių judėjimų bei bendruomenių liudijimą. Besibaigiančių Kunigų metų proga Benediktas XVI ragino vyskopus tėviškai rūpintis kunigų dvasiniu ugdymu.

Mišios Porto uostamiestyje

Paskutinę kelionės dieną Benediktas XVI aukojo Mišias antrajame pagal dydį Portugalijos mieste Porte. Pagrindinėje alėjoje po atviru dangumi švęstose Mišiose, nepaisydami lietingo oro, dalyvavo 150 tūkst. žmonių. Homilijoje Benediktas XVI ragino tapti prisikėlusio Jėzaus liudytojais. Kiekvienas krikščionis yra Kristaus siunčiamas į pasaulį misionierius. Jis priminė, kad krikščionys nieko neprimeta jėga, bet siūlo. Pasak popiežiaus, krikščioniškoji misija atitinka giliausius pasaulio lūkesčius. Be Dievo žmogus nežino, ko siekia, ir negali suprasti, kas jis yra. Būtina atsispirti pagundai apsiriboti tuo, ką turime ar tariamės turėti. Bažnyčios buvimui pasaulyje tai reikštų mirtį. Bažnyčia tegali būti tik misionieriška. Popiežius kalbėjo apie pasikeitusį antropologinį kultūrinį ir religinį žmonijos paveikslą. Pasak jo, Bažnyčia yra pašaukta priimti naujus iššūkius ir užmegzti dialogą su kitomis kultūromis bei religijomis. Benediktas XVI kvietė klusnumu, neturtu ir pasiaukojimu tarnauti mūsų dienų žmonijai, paklūstant paties Jėzaus raginimui duoti vaisių.

Porto oro uoste atsiveikinimo kalboje Benediktas XVI sakė, kad portugalai pasižymi didžia dvasia, gilia Dievo pajauta ir vadovaujasi krikščioniškojo humanizmo principais bei vertybėmis. Jis priminė, jog

Fatimoje meldėsi už visą pasaulį, kad ateityje būtų daugiau brolybės ir solidarumo, tarpusavio pagarbos, kad būtų atnaujintas pasitikėjimas Dievu.

Popiežius: tikrasis priešas – nuodėmė

(KAP) Gegužės 16 d. Šv. Petro aikštėje susirinko daugiau kaip 150 tūkst. Italijos katalikiškųjų draugijų bei bendruomenių narių, reikšdami palaikymą popiežiui dėl lytinių piktnaudžiavimų sukeltos krizės. Tarp susirinkusiųjų buvo ir Romos meras, vyriausybės ir parlamento atstovai. Prieš vidudienio maldą vykusiam renginiui ir pamaldoms vadovavo Italijos vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Angelo Bagnasco.

Popiežius Benediktas XVI sakė esąs sustiprintas „šio spontaniško tikėjimo ir solidarumo pareiškimo“. Jis ragino ir toliau su pasitikėjimu bendrai žengti keliu, patiriant Viešpaties leidžiamus išbandymus, raginančius radikaliau įsipareigoti ir daryti išvadas. Popiežius sakė, kad „tikrasis priešas“, kurio dera bijoti ir su kuriuo reikia kovoti, yra nuodėmė, kuri iki šiol, deja, apima ir Bažnyčios narius. „Mes, krikščionys, nebijome pasaulio, tačiau turime bijoti nuodėmės“, – sakė popiežius. Jis ragino įsitvirtinti Dieve ir laikytis solidarumo darant gera, mylint ir tarnaujant. Benediktas XVI atkreipė dėmesį į kunigų tarnybą, kuria visame pasaulyje žmonių labui plėtojama ne tik dvasinė, bet ir medžiaginė gerovė. Jis ragino tikinčiuosius pasitikėti Dievu: net dideli išbaidymai Bažnyčiai gali padėti labiau susitelkti. Katalikiškųjų organizacijų užduotis – Kristaus vardu tarnauti Dievui.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2010, „Bažnyčios žinios“